

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r. ze zm.
(Tekst ujednolicony)

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 26-27 lutego 2019 r. na kierunku
„lingwistyka stosowana”
prowadzonym
na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej	10
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	10
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	14
Dobre praktyki	15
Zalecenia	15
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	15
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	16
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	25
Dobre praktyki	26
Zalecenia	26
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	27
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	34
Dobre praktyki	35
Zalecenia	35
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	41
Dobre praktyki	42
Zalecenia	42
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	42
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	42
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	44
Dobre praktyki	45
Zalecenia	45
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	45
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6	45
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	47
Dobre praktyki	48

Zalecenia	48
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	48
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	48
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	54
Dobre praktyki	56
Zalecenia	56
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	56
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	58
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	59
Dobre praktyki	59
Zalecenia	59
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	59
Załączniki:	61
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	61
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	62
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	66
Załącznik nr 4. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	83
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	85

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca dr hab. Bożena Stawoska-Jundziłł, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Ariadna Strugielska, ekspert PKA
2. dr hab. Jacek Szczepaniak, ekspert PKA
3. dr inż. Maria Gabrysowa, ekspert PKA ds. umiędzynarodowienia
4. mgr Beata Sejdak, ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
5. mgr Dominik Postaremczak, ekspert PKA ds. pracodawców
6. Agnieszka Kowalczyk, ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana prowadzonym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2018/2019. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na w/w kierunku.

Bieżąca ocena została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej, której dokonuje Polska Komisja Akredytacyjna. Zespół Oceniający PKA poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem Samooceny przedłożonym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i Wydziału oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni i Wydziału, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na kierunku lingwistyka stosowana, ze studentami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, osoby z niepełnosprawnością oraz wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Ponadto ZO PKA spotkał się z Samorządem Studenckim i reprezentacją Biura Karier, przeprowadził hospitację zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. W toku wizytacji dokonano także przeglądu prac dyplomowych i etapowych oraz przedłożonej dokumentacji.

Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Zespół poinformował władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Lingwistyka stosowana
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I i II stopnia
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia I stopnia: stacjonarne, niestacjonarne Studia II stopnia: stacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk humanistycznych
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz	dziedzina: nauk humanistycznych dyscypliny naukowe: językoznawstwo (wiodąca), literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, historia

dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)		
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	Studia I stopnia: 6 semestrów; 180 ECTS Studia II stopnia: 4 semestry; 120 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia I stopnia: licencjat Studia II stopnia: magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	Studia I stopnia: 144 Studia II stopnia: 54	Studia I stopnia: 39 Studia II stopnia: -
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Studia I stopnia: 2295 Studia II stopnia: 975	Studia I stopnia: 1008

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca / Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	Częściowa
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Częściowa
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Częściowa

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Częściowa
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	Częściowa
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

W odpowiedzi na raport z wizytacji jednostka odniosła się do analizy zaleceń ZO PKA. Na zarzuty stawiane w kryterium 1. – dotyczącym koncepcji kształcenia przedstawiła dokumentację i efekty pracy Zespołu odpowiedzialnego za likwidację uchybień i wdrażanie procesów naprawczych po dokonanej ocenie programowej kierunku przez ZO PKA (zmiany zostały zatwierdzone przez Senacką Komisję Kształcenia i Senat Uniwersytetu Gdańskiego). W wyniku podjętych działań naprawczych:

1. dokonano modyfikacji w programie studiów w zakresie koncepcji kształcenia dokonując przeglądu kierunkowych efektów kształcenia i określając kierunek jako stricte lingwistyczny oraz dostosowano program studiów do wymagań ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. oraz Rozporządzenie MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. ws charakterystyk II stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6-8 PRK. Należy jednak podkreślić, że nie odniesiono się w sposób wyczerpujący do wyeksponowania różnic w koncepcji kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana od kształcenia filologicznego, w tym prowadzonego na Uniwersytecie Gdańskim. Zakres wprowadzonych zmian dotyczy:
 - zmiany specjalności tłumaczeniowej na komunikacyjno-tłumaczeniową,
 - uporządkowania i przypisania kierunku do dyscyplin uchwałą RW z dn. 25.04.2019 r., gdzie kierunek przypisano do językoznawstwo 90,8 % i literaturoznawstwo 9,2 % na studiach I stopnia, a 94,8 % do językoznawstwa i 5,2 % na studiach II stopnia,
 - uwzględniono różnorodny i interdyscyplinarny dorobek pracowników kierunku w wyniku czego wprowadzono przedmioty z obszaru psycholingwistyki, socjolingwistyki oraz aktywizacji języka,
 - wykreślono z programu studiów przedmioty z zakresu językoznawstwa diachronicznego, historii i kultury regionów angielskiego i niemieckiego obszaru językowego, a w ich miejsce wprowadzono przedmioty z zakresu tłumaczeń literackich;
 - ponadto dokonano korekt w sylabusach seminarium dyplomowego i magisterskiego, tak aby efekty uczenia się odzwierciedlały dyscypliny do których przypisano kierunek,
 - przeprowadzono analizę pod kątem wyeliminowania nieprecyzyjnych sformułowań i powtórzeń w sylabusach; oraz podjęto analizę określenia stopnia możliwości zapewnienia

osiągnięcia przez wszystkich studentów tych samych efektów kształcenia, czego wynikiem jest wprowadzenie do programu studiów zwiększonej liczby godzin dla przedmiotów: praktyczna nauka języka niemieckiego, lektoratu (zwiększenie liczby godzin do 240), czy wprowadzenia lektoratu na studiach niestacjonarnych I stopnia,

- korekty kompetencji językowych dla studiów I stopnia określając je na poziomie na poziomie B2 spełniając tym samym wymagania Rozporządzenie MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. ws charakterystyk II stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6-8 PRK,

Proces działań naprawczych podjęty i wdrażany przez jednostkę został udokumentowany, co pozwala na **zmianę oceny kryterium z częściowo na ocenę zadowalającą.**

W odniesieniu do **kryterium 2 – dotyczącego programu kształcenia oraz możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia** – jednostka podjęła działania naprawcze w zakresie zaleceń sygnalizowanych przez ZO. W programie studiów dokonano korekty w zakresie:

- wprowadzenia, od roku akademickiego 2019/2020, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia lektoratu języka trzeciego (zmiana wprowadzona za zgodą RW z 25.04.2019 r.)

W **kryterium 5 – Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia** – podniesiono ocenę z częściowo do oceny zadowalająco z uwagi na podjęte inicjatywy włączenie przedstawicieli pracodawców do Rady Programowej kierunku oraz sformalizowanie współpracy z nowymi firmami (Kemira, Thomson Reuters Polska Sp. zoo). Nawiązana współpraca zaowocowała organizacją warsztatów z zakresu korespondencji biznesowej oraz notatek prasowych dla studentów. W oparciu o prowadzone warsztaty zaplanowano przygotowanie podręcznika – przewodnika.

Zmiana oceny w kryterium 6 - **Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia z oceny częściowo na ocenę zadowalającą** podyktowana jest zakresem i kompleksowością wprowadzonych (i prowadzonych) działań naprawczych przez jednostkę, co daje podstawę i uzasadnia do dokonania **zmiany oceny w kryterium z oceny częściowo na ocenę zadowalającą.** Dotyczy to:

udokumentowania zakresu prowadzonych kontaktów naukowych o charakterze międzynarodowym przez kadre prowadzącą kierunek wpływających na proces kształcenia na kierunku Lingwistyka stosowana m.in. z Unversidade da Coruña, University of Seville(w Hiszpanii)

1. w zakresie:
 - prowadzonych wykładów gościnnych dla kadry, studentów i doktorantów Uniwersytetu,
 - uczestnictwa w przewodach doktorskich,
 - członkostwa kadry kierunku w komitetach zagranicznych jednostek jak Unversidade da Coruña, czy University of Seville,
 - podjętej współpracy z Universidad Las Palmas de Gran Canaria, w wyniku której jednostka stworzyła możliwości do podjęcia współpracy z jednostkami kształcącymi w języku angielskim i niemieckim w ramach anglistyki i prowadzonych studiów tłumaczeniowych,
2. włączenia pracownika Instytutu do rady naukowej czasopisma Glottodidactica. Został on też recenzentem czasopisma hiszpańskiego z listy A: Revista Española de Lingüística Aplicada/Spanish Journal of Applied Linguistics RESLA-17029.
3. Nawiązano również współpracę z Chinami (Beijing Foreign Studies University), której owocem było uczestnictwo w Konferencji Międzynarodowej na temat Innovative Foreign Language Education in China, na której przedstawiciel Instytutu występował jako ekspert europejski (w Instytucie Konfucjusza w Budapeszcie).
4. Ponadto podjęte prace (które rozpoczęto jeszcze przed wizytacją PKA) w celu rozszerzenia współpracy międzynarodowej w ramach programu Erasmus +. W następstwie czego zostały

sfinalizowane umowy o współpracy z kolejnymi uczelniami takimi jak: Goce Delcev University of Shtip w Macedonii Północnej, Sivas Cumhuriyet w Turcji oraz Universidate da Coruñja w Hiszpanii.

Deklarowane zakresy zmian oraz skuteczność wdrażania zaleceń powizytacyjnych w odniesieniu do **kryterium 3 – skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia** przedstawionych przez jednostkę w odpowiedzi na Raport z wizytacji PKA nie uzasadnia do zmiany oceny z częściowo na zadowalającą.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	Zadowalająca
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	Zadowalająca

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Charakter kształcenia prowadzonego na kierunku lingwistyka stosowana wpisuje się w misję i strategię rozwoju uczelni, co można zilustrować na przykładzie dwóch obszarów: kształcenia studentów i doktorantów, umożliwiającego im zdobywanie wiedzy i umiejętności niezbędnych w pracy zawodowej i wzmacniającego ich poczucie (współ-)odpowiedzialności za kształtowanie demokratycznego, tolerancyjnego społeczeństwa oraz wspierania naukowej i zawodowej kariery absolwentów Uniwersytetu Gdańskiego. Kierunek studiów zgodny jest także ze strategią podstawowej jednostki organizacyjnej, która uszczegóławia cele strategiczne uczelni w obszarach dydaktyki i nauki, zakładając kształcenie studentów na kierunkach oferujących programy studiów dostosowane do potrzeb rynku pracy w celu zapewnienia absolwentom jak najlepszej pozycji zawodowej.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku zakłada nabycie przez absolwentów umiejętności językowych na poziomie C1 ESOKJ (dla studiów I stopnia) oraz C2 ESOKJ (dla studiów II stopnia) w zakresie dwóch języków obcych (angielskiego i niemieckiego), oraz kompetencji w zakresie trzeciego języka obcego (francuskiego lub hiszpańskiego) dla studiów I stopnia. Jednocześnie koncepcja przewiduje, że studenci ocenianego kierunku nabywają podstawowe kompetencje badawcze z zakresu trzech dyscyplin naukowych na studiach I stopnia, które następnie pogłębiają na studiach II stopnia, oraz równocześnie rozwijają kompetencje tłumaczeniowe, w tym w zakresie tłumaczeń specjalistycznych. W ocenie ZO PKA, założenie możliwości nabycia przez każdego studenta kierunku takiej różnorodności kompetencji jest zbyt optymistyczne, przy czym ocena ta jest wzmocniona wynikami analizy planów rozwoju koncepcji kształcenia. Plany te, zgodnie z raportem samooceny i informacjami uzyskanymi w trakcie spotkania z kadrami naukowo-dydaktyczną, zakładają poszerzenie oferty w zakresie 3. języka obcego poprzez wprowadzenie języka włoskiego oraz poszerzenie kontekstów zastosowania języka o domenę komunikacji biznesowej lub/i interkulturowej. Jednocześnie,

jednostka planuje dalsze wyposażanie absolwentów w umiejętności badawcze w trzech dyscyplinach: językoznawstwie, literaturoznawstwie i kulturoznawstwie.

Koncepcja ta nie przenosi wzorów tego typu studiów z kraju i zagranicy, gdyż, w ocenie ZO PKA, nosi ona silne znamiona koncepcji studiów filologicznych, potwierdzone również wynikami analizy efektów kształcenia w punkcie 1.3., w tym prowadzonych na Wydziale Filologicznym UG, które łączą rozwój kompetencji badawczych i zawodowych (tłumaczeniowych), zapewniając też nabycie przez absolwentów kompetencji w zakresie drugiego języka obcego. Według kadry naukowo-dydaktycznej i kierowniczej kierunku, wyróżnikiem koncepcji kształcenia na ocenianej lingwistyce stosowanej jest możliwość nabycia przez absolwentów studiów I stopnia kompetencji w zakresie 3. języka obcego. W ocenie ZO PKA możliwość ta nie jest w pełni realizowana na kierunku, o czym szerzej w punktach 1.3 i 2.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia nie wychwytuje zasadniczych zbieżności między koncepcją kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana i innymi kierunkami prowadzonymi w ramach tego samego wydziału i nie zauważa faktu, że kompetencje w zakresie 3. języka obcego, mające stanowić o odrębności ocenianego kierunku, nie są *de facto* możliwe do osiągnięcia na ustawowo wymaganym dla studiów I stopnia poziomie biegłości.

Koncepcja kształcenia na kierunku i plany jej rozwoju nie w pełni uwzględniają postęp w dziedzinach i dyscyplinach nauki, z których kierunek się wywodzi, tj. językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa, ponieważ ograniczają się do dyscypliny językoznawstwo i dotyczą, między innymi, języków specjalistycznych, językoznawstwa diachronicznego, socjolingwistyki, językoznawstwa kognitywnego i dydaktyki przekładu. Plany rozwoju koncepcji kształcenia w odniesieniu do literaturoznawstwa i kulturoznawstwa nie są precyzyjnie wyodrębnione a udział tych dwóch dyscyplin w koncepcji studiów jest niejasny. W ocenie ZO PKA, dyscypliny te są, z jednej strony, podporządkowane językoznawstwu, co odzwierciedlają, na przykład, badania nad przekładem literackim, z drugiej natomiast stanowią samodzielny obszar badawczy, co potwierdza analiza programu studiów, w tym w szczególności prac dyplomowych (szerzej w kryterium 2).

ZO PKA nie zauważa udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie ustalania koncepcji kształcenia i planowaniu jej rozwoju, mimo bardzo korzystnego usytuowania jednostki na terenie tzw. gdańskiego *City* i dużego zainteresowania pracodawców podjęciem współpracy z kierunkiem. Nikły jest również udział interesariuszy wewnętrznych w kształtowaniu obecnie realizowanej na kierunku koncepcji kształcenia. ZO PKA zauważa natomiast zdecydowany wzrost udziału nauczycieli akademickich i studentów kierunku w planowaniu jej rozwoju.

Marginalny jest wpływ na koncepcję kształcenia doświadczeń jednostki w zakresie umiędzynarodowienie studiów, widoczny głównie na poziomie indywidualnej współpracy wykładowców.

1.2.

Badania naukowe w Instytucie Lingwistyki Stosowanej i Translatoryki są prowadzone wyłącznie w dyscyplinie językoznawstwo, przy czym wyraźne jest zróżnicowanie zainteresowań badawczych między germanistami i anglistami. Badania dotyczące niemieczyzny koncentrują się na językoznawstwie diachronicznym, w tym w szczególności języku kancelarii niemieckojęzycznych, wariantach narodowych i regionalnych języka niemieckiego, w tym w szczególności germanizmach w gwarach miast z dawnego pogranicza polsko-niemieckiego i języku Niemców gdańskich, oraz językoznawstwie synchronicznym, ze szczególnym uwzględnieniem sieci semantycznych i możliwości ich zastosowania w przemyśle. Badania w obszarze języka angielskiego koncentrują się natomiast wyłącznie na synchronicznych wymiarach języka i jego licznych kontekstach, np. kulturowych, dydaktycznych, społecznych, kognitywnych. W opinii ZO PKA badania prowadzone w jednostce w ramach dyscypliny językoznawstwo znajdują swoje częściowe odzwierciedlenie w programie studiów ze względu na brak uwzględnienia w nim w pełni badań dotyczących kontekstów języka, w tym w szczególności akwizycji i dydaktyki.

Rezultaty prowadzonych w ILSiT badań naukowych w niewielkim stopniu wykorzystywane są w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji. Bez wątplenia korzystne byłoby wykorzystanie w programie kształcenia prowadzonych w ILSiT badań np. w zakresie interakcji językowej, czy też analizy rozmów w obszarach instytucjonalnych. Potencjał naukowy pracowników wraz z ich doświadczeniem dydaktycznym powinny skutkować innowacyjnym podejściem do procesu kształcenia, m.in. poprzez tworzenie autorskich programów, materiałów dydaktycznych i/lub podręczników uwzględniających najnowsze wyniki badań.

Jednostka nie prowadzi badań w dyscyplinach: literaturoznawstwo i kulturoznawstwo do których przypisano kierunek, co jest widoczne na poziomie programu studiów, który, w ocenie ZO PKA, nie umożliwi studentom osiągnięcia efektów kształcenia odnoszących się do prowadzenia badań, szczególnie samodzielnych, w tych dyscyplinach. ZO PKA stwierdza brak zgodności zakresu prowadzonych badań z koncepcją kształcenia.

1.3.

Zgodnie z raportem samooceny kierunek lingwistyka stosowana został przyporządkowany do obszaru i dziedziny nauk humanistycznych, dyscyplin naukowych: językoznawstwo (wiodąca), literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, historia. Powyższego przypisania kierunku nie potwierdza w pełni Zintegrowany System Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on, bowiem zarówno dla studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia poza wiodącą dyscypliną naukową wskazuje on dodatkowo dwie dyscypliny wspomagające z obszaru i dziedziny nauk społecznych, którymi są psychologia, pedagogika. Ponadto w przypadku studiów II stopnia POL-on nie wskazuje historii.

Wyniki analizy kierunkowych efektów kształcenia dla studiów I i II stopnia, przyjęte jako podstawa dalszej oceny, wskazują, że oceniana lingwistyka stosowana jest przyporządkowana do obszaru i dziedziny nauk humanistycznych oraz dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo i kulturoznawstwo. Dyscyplinę językoznawstwo należy uznać za wiodącą, szczególnie w przypadku studiów II stopnia. Kształcenie prowadzone jest na studiach o profilu ogólnoakademickim. Na studiach I stopnia, efekty kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są tożsame. W ocenie ZO PKA kierunkowe efekty kształcenia są spójne z przyjętym profilem i obszarem/ kształcenia na I i II stopniu studiów. Dyscypliny, do których przyporządkowano kierunek są obecne w kierunkowych efektach kształcenia na studiach I i II stopnia.

Kierunkowe efekty kształcenia nie zostały sformułowane w sposób zrozumiały. **Po pierwsze**, niejasna jest terminologia stosowana przez jednostkę, a w szczególności rozumienie pojęć dyscyplina, które, poza językoznawstwem, literaturoznawstwem i kulturoznawstwem obejmuje: filologię, translatorykę, lingwistykę stosowaną i pragmalingwistykę. Przykłady w kategoriach wiedzy i umiejętności zostały przywołane poniżej:

K_W01

Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii i translatoryki w kształtowaniu kultury (I stopień),

K_W05

Zna zależności między głównymi subdyscyplinami filologicznymi i translatologicznymi (I stopień),

K_W06

Ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą metodologii badań językoznawczych, literackich i teorii translacji oraz ich tendencji rozwojowych (I stopień),

K_U02

Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie teorii i praktyki tłumaczenia oraz w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa (I stopień),

K_W04

Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach lingwistyki stosowanej z pragmalingwistyką i innymi dyscyplinami nauki w zakresie wybranej specjalności (II stopień),

K_U04

Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin humanistycznych, a w szczególności językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa oraz wykorzystywania jej w różnych sytuacjach zawodowych (II stopień).

Powyższe pomieszenie terminologicznie ma bezpośredni wpływ na interpretację zakresu zbioru efektów kształcenia związanych z pogłębioną wiedzą, umiejętnościami badawczymi oraz kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej. W ocenie ZO PKA, brak precyzyjnych, i konsekwentnych odniesień do dyscyplin: językoznawstwo, literaturoznawstwo i kulturoznawstwo, oraz brak wyraźnej hierarchii między dyscyplinami i subdyscyplinami powoduje, że nie można stwierdzić, że zbiór kierunkowych efektów kształcenia obejmuje kompetencje badawcze we wszystkich trzech dyscyplinach. Na przykład, nauki filologiczne mogą być powiązane z literaturoznawstwem, językoznawstwem i kulturoznawstwem, ale częstą praktyką jest pominięcie kulturoznawstwa. Zatem, umieszczenie odniesień do filologii w kierunkowych efektach kształcenia powiązanych z kompetencjami badawczymi nie jest jednoznaczne z przywołaniem dyscyplin badawczych. Podobne wnioski dotyczą lingwistyki stosowanej czy translatoryki, które w analogiczny sposób funkcjonują wśród kierunkowych efektów kształcenia (np. K_W01 - II stopień; K_U02 – I stopień).

Po drugie, kierunkowe efekty kształcenia nie zawsze dostatecznie uszczegóławiają efekty obszarowe, co również skutkuje brakiem precyzji w określeniu dyscyplin, w zakresie których student ma rozwijać umiejętności badawcze. Na przykład, efekt K_U02 na studiach II stopnia został sformułowany w następujący sposób: „*Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie wybranej specjalności*”.

Odniesienie umiejętności badawczych do zakresu „wybranej specjalności” nie pozwala na ocenę, iż obecne są tu dyscypliny językoznawstwo, literaturoznawstwo i kulturoznawstwo, tym bardziej że specjalność nie jest na kierunku obieralna – wszyscy studenci podążają ścieżką tłumaczeniową. Nieprecyzyjny jest również efekt kierunkowy K_U04 na studiach I stopnia:

„Potrafi rozpoznawać podstawowe problemy teoretyczne z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz innych dyscyplin nauki właściwych dla wybranej specjalności”, który de facto dopuszcza obecność nieograniczonej liczby dyscyplin w przygotowaniu do prowadzenia badań przez studentów. Podsumowując, w ocenie ZO PKA, zbiór kierunkowych efektów kształcenia nie jest zgodny z koncepcją kształcenia, gdyż nie obejmuje kompetencji badawczych w dyscyplinie kulturoznawstwo (dla studiów I stopnia), oraz kulturoznawstwo i literaturoznawstwo (dla studiów II stopnia).

Efekty kształcenia na poziomie przedmiotów są zazwyczaj jasno sformułowane. Niewątpliwie jednak, brak precyzyjnych rozróżnień terminologicznych na poziomie kierunkowych efektów kształcenia znajduje odzwierciedlenie w niektórych kartach przedmiotu, co ilustruje sylabus „Tłumaczenia angielsko-polskie i polsko-angielskie (artykuły prasowe)”, w którym kulturoznawstwo, razem z politologią, postrzegane jest jako dyscyplina powiązana z translatoryką (*„ma orientację w powiązaniach translacji z politologią i kulturoznawstwem”*), oraz, w szczególności, sylabus seminarium dyplomowego, gdzie filologia, translatoryka i językoznawstwo traktowane są jako równorzędne dyscypliny, na przykład, *„zna terminologię filologiczną i translatologiczną na podstawowym poziomie, a na poziomie rozszerzonym w zakresie tematyki seminarium”*, *„ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą metodologii badań (odpowiednio) językoznawczych lub translatologicznych, oraz ma świadomość konsekwencji jej praktycznego zastosowania”*, *„zna i rozumie metody analityczne stosowane w filologii i translatoryce w zakresie obszaru badań związanego z tematyką seminarium”* (I stopień) lub *„potrafi poprawnie posługiwać się pojęciami filologicznymi oraz terminologią specjalistyczną w zakresie tematyki seminarium”* (II stopień).

Efekty kształcenia na studiach I stopnia obejmują kompetencje w zakresie języków obcych, ale efekt K_U15: *„Posiada znajomość języków: niemieckiego i angielskiego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 oraz znajomość trzeciego nowożytnego języka obcego nauczanego w ramach lektoratu zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”*, sformułowany jest nieprawidłowo w odniesieniu do 3. języka, którego poziom biegłości powinien być określony jako B2, jako że efekt K_U15 uszczegóławia efekt obszarowy H1A_U10, odnoszący się do tego właśnie poziomu

biegłości według ESOKJ. Na studiach II stopnia zakładane jest osiągnięcie poziomu biegłości C2, prawidłowo skorelowane z efektem obszarowym H2A_U11.

Efekty kształcenia w ramach modułu praktyk zawodowych (tłumaczeniowych) zasadniczo odnoszą się do efektów kierunkowych, chociaż nie wszystkie przypisane modułowi efekty są zawsze specyficzne dla praktyk jak ma to miejsce w przypadku efektu z zakresu wiedzy: „*identyfikuje wersje narodowe języka angielskiego i niemieckiego by zachować spójność wypowiedzi i konwencji językowej*”. W ocenie ZO PKA, cele praktyk tłumaczeniowych oferowanych w programie studiów realizowanym na kierunku odpowiadają sformułowanym dla nich efektom kształcenia, ale ich liczba powinna być ograniczona pod kątem specyfiki przedmiotu. Na przykład, efekt w zakresie wiedzy: „*identyfikuje wersje narodowe języka angielskiego i niemieckiego by zachować spójność wypowiedzi i konwencji językowej*” nie jest specyficzny dla praktyk zawodowych, ze względu na jego jednoczesne powiązanie z przedmiotem Warianty narodowe języka specjalności.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na ocenę stopnia spełnienia kryterium „częściowo” wpływ miały następujące przesłanki:

1. braku wychwycenia zasadniczych zbieżności pomiędzy koncepcją kierunku lingwistyka stosowana a prowadzonymi na Wydziale pozostałymi kierunkami;
2. brak możliwości osiągnięcia przez wszystkich studentów zakładanych kompetencji w zakresie przygotowania do prowadzenia badań (na I stopniu) i ich rozwijania (na II stopniu) w zakresie trzech dyscyplin naukowych, przy jednoczesnym rozwijaniu kompetencji tłumaczeniowych, w tym w zakresie tłumaczeń specjalistycznych;
3. braku udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie projektowania koncepcji kierunku;
4. marginalnego wpływu procesu umiędzynarodowienia na koncepcję kierunku;
5. braku zgodności zakresu prowadzonych badań w jednostce z koncepcją kształcenia (na I i II stopniu);
6. ponadto jednostka nie prowadzi badań w dyscyplinach: literaturoznawstwo i kulturoznawstwo, do których przypisano kierunek (co jest widoczne na poziomie programu studiów), nie umożliwia studentom osiągnięcia efektów kształcenia odnoszących się do prowadzenia badań, szczególnie samodzielnych w tych dyscyplinach;
7. kierunkowe efekty kształcenia nie zostały sformułowane w sposób zrozumiały dotyczy to m.in. niejasnej terminologii stosowanej przez jednostkę (a w szczególności rozumienia pojęć dyscyplina, które, poza językoznawstwem, literaturoznawstwem i

- kulturoznawstwem obejmuje: filologię, translatorykę, lingwistykę stosowaną i pragmalingwistykę) oraz w niedostatecznym stopniu uszczegóławiają efekty obszarowe;
8. ponadto zbiór kierunkowych efektów kształcenia nie obejmuje kompetencji badawczych w dyscyplinie kulturoznawstwo (dla studiów I stopnia), oraz kulturoznawstwo i literaturoznawstwo (dla studiów II stopnia). Te same uchybienia widoczne są w sylabusach seminariów dyplomowych.
 9. wprowadzone efekty kształcenia obejmują kompetencje w zakresie języków obcych, ale na poziomie studiów I stopnia zostały nieprawidłowo sformułowane w odniesieniu do 3. języka obcego.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. sformułować koncepcję kształcenia i plany jej rozwoju w sposób umożliwiający pełną realizację każdego aspektu koncepcji kształcenia;
2. sformułować koncepcje kształcenia w sposób wyróżniający kształcenie na ocenianym kierunku od kształcenia filologicznego, w tym prowadzonego na Wydziale Filologicznym UG;
3. skonsultować koncepcję kształcenia z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi;
4. uwzględnić w koncepcji kształcenia i planach jej rozwoju postęp we wszystkich dziedzinach i dyscyplinach, z których wywodzi się kierunek;
5. powiązać badania prowadzone na kierunku z programem kształcenia w sposób umożliwiający studentom osiągnięcie kompetencji badawczych w dyscyplinach do których przyporządkowany jest kierunek studiów;
6. dokonać formalnego przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, zgodnie z koncepcją kształcenia na kierunku oraz wymogami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
7. sformułować kierunkowe efekty kształcenia w sposób precyzyjny, umożliwiający identyfikację dyscyplin w zakresie których wszyscy studenci kierunku uzyskują kompetencje badawcze;
8. przeformułować efekt kierunkowy K_U15 w sposób zapewniający jego pełną kompatybilność z wymogami PRK.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Kształcenie na studiach I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) i studiach II stopnia trwa odpowiednio 6 semestrów i 4 semestry, a szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS wynosi, odpowiednio 180 i 120. Analiza planów studiów, kart przedmiotów i planów zajęć pozwala stwierdzić, że jednemu punktowi ECTS odpowiada ok. 25-30 godzin pracy własnej studenta, przy czym proporcja między godzinami pracy własnej studenta i godzinami kontaktowymi jest prawidłowa w przypadku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. W ocenie ZO PKA, szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia, przy czym na poziomie poszczególnych kart przedmiotów, zdarzają się oszacowania nieprawidłowe. Na przykład, na studiach stacjonarnych I stopnia, przedmiotom Wstęp do literaturoznawstwa (wykład 30 godzin), Wstęp do teorii i terminologii lingwistycznych (wykład 25 godzin) oraz Wstęp do literaturoznawstwa (wykład 15 godzin), przypisano odpowiednio 5, 4 i 3 ECTS, co w ocenie ZO PKA, jest wyliczeniem nieprawidłowo zawyżonym i oznacza, że na studiach stacjonarnych większość punktów ECTS zdobywana jest poza godzinami kontaktowymi. Nieprawidłowe jest również wyliczenie punktów ECTS przypisanym praktykom zawodowym na studiach stacjonarnych I stopnia (szczegóły poniżej). Wyliczenia punktów ECTS dla poszczególnych przedmiotów na studiach niestacjonarnych I stopnia i studiach stacjonarnych II stopnia nie budzą zastrzeżeń.

Plan studiów dla studiów stacjonarnych I i II stopnia umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych dla kierunku efektów kształcenia, choć pewne wątpliwości ZO PKA, potwierdzone analizą prac dyplomowych (szczegóły w punkcie 2.2.), budzi możliwość osiągnięcia poziomu biegłości C2 według ESOKJ dla studiów II stopnia, rozpoczynających naukę na poziomie B2 (szczegóły w punkcie 2.3.), w ciągu zaledwie 165 godzin zajęć. Również studenci kierunku zwrócili uwagę ZO PKA na zauważalnie niższy poziom nauczania języka niemieckiego niż

angielskiego, co w ich opinii spowodowane jest między innymi faktem, że tylko jeden nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia na kierunku lingwistyka stosowana jest rodzimym użytkownikiem języka niemieckiego. Na studiach niestacjonarnych I stopnia nie w pełni osiągalny jest efekt kierunkowy K_U15: „*Posiada znajomość języków: niemieckiego i angielskiego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 oraz znajomość trzeciego nowożytnego języka obcego nauczanego w ramach lektoratu zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego*”, ponieważ nie jest prowadzone kształcenie w ramach lektoratu.

Plan studiów II stopnia nie w pełni umożliwia osiągnięcie efektów kierunkowych powiązanych z przygotowaniem do prowadzenia samodzielnych badań w dyscyplinie językoznawstwo, ponieważ oferowane w planie studiów przedmioty językoznawcze, np. Aparat tłumacza lub Aspekty teorii translacji nie służą rozwijaniu samodzielności badawczej studenta w dyscyplinie językoznawstwo, lecz rozwijają jego warsztat zawodowy. Umiejętności badawcze rozwijane są zatem jedynie w ramach przedmiotów: Warianty narodowe języka specjalności i Seminarium magisterskie, co jak wykazuje analiza prac dyplomowych prowadzonych na kierunku, nie jest wystarczające do pełnego osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia powiązanych z rozwijaniem umiejętności badawczych (szczegóły w punkcie 2.2.).

Na obydwu stopniach studiów prowadzonych na kierunku przedmioty powiązane z dyscyplinami naukowymi, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia, czyli: językoznawstwem, kulturoznawstwem i literaturoznawstwem nie zostały prawidłowo wyodrębnione przez jednostkę. SeminaRIA licencjackie i magisterskie oraz przedmioty powiązane z metodologią badań naukowych nie są oferowane w programie studiów dla każdej z dyscyplin do której odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia. Na przykład na studiach II stopnia nie wyodrębniono zajęć dotyczących metodologii badań literaturoznawczych i kulturoznawczych. Nie prowadzi się też prac magisterskich w tych dyscyplinach. Natomiast na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia nie ma przedmiotów i prac licencjackich odnoszących się do metodologii badań kulturoznawczych. Studenci kierunku potwierdzili, że program studiów nie umożliwia nabycia umiejętności badawczych w zakresie kulturoznawstwa (na studiach I i II stopnia) i literaturoznawstwa (na studiach II stopnia), a przygotowanie pracy końcowej z tych dyscyplin byłoby wyzwaniem. Należy zatem stwierdzić, że na kierunku lingwistyka stosowana przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% wyłącznie zajęciom przygotowującym do rozwijania umiejętności badawczych w dyscyplinie językoznawstwo na studiach II stopnia oraz w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo na studiach I stopnia.

Sekwencja przedmiotów w planie studiów I stopnia na ocenianym kierunku jest poprawna: podstawowe treści kształcenia powiązane z praktycznymi umiejętnościami językowymi poprzedzają blok treści specjalistycznych a przedmioty o charakterze propedeutycznym występują w programie przed modułami dot. zagadnień zaawansowanych w obszarach wiedzy o języku i komunikacji oraz wiedzy o kulturze i literaturze. Program studiów II stopnia obejmuje przedmioty wymagające zaawansowanej wiedzy językoznawczej i, częściowo, w ramach przedmiotów tłumaczeniowych, literaturoznawczej. Na obu stopniach studiów studenci mają możliwość elastycznego kształtowania programu studiów w wymiarze przekraczającym wymagane 30%.

Program studiów I stopnia zawiera zajęcia z wychowania fizycznego i umożliwia zdobycie 5 ECTS w ramach zajęć z przedmiotów z obszaru nauk społecznych.

Dobór treści programowych na obydwu stopniach studiów uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z ocenianym kierunkiem w zakresie dyscyplin: językoznawstwo, kulturoznawstwo i literaturoznawstwo na studiach I i II stopnia, przy czym udział treści literaturoznawczych i kulturoznawczych na studiach II stopnia należy uznać za marginalny. (Plany rozwoju koncepcji kształcenia w odniesieniu do literaturoznawstwa i kulturoznawstwa nie są precyzyjnie wyodrębnione a udział tych dwóch dyscyplin w koncepcji studiów jest niejasny.)

Poprawny dobór treści potwierdza lektura sylabusów, w których, w przypadku większości nauczanych przedmiotów, podawane lektury są aktualne (choć należy też odnotować wyjątki, np. wykorzystywanie na wykładzie z gramatyki opisowej j. niemieckiego publikacji z 1961 roku), a treści nauczania odwołują się do najnowszych metod i ustaleń w zakresie ww. dyscyplin, w tym w szczególności językoznawstwa. Wyniki prowadzonych w jednostce badań naukowych w dziedzinie językoznawstwa są obecne przede wszystkim w treściach przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych.

W ocenie ZO PKA, pomimo zaprezentowanej różnorodności treści programowych jednostka nie w pełni zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla kierunku, ponieważ m.in. nie są prowadzone badania w dyscyplinach takich jak literaturoznawstwo i kulturoznawstwo, do których przypisano kierunek (por. 1.2) oraz nie w pełni realizowany jest efekt kierunkowy K_U15 (por. 1.3).

Formy zajęć na kierunku obejmują: wykłady, ćwiczenia, seminaria i konwersatoria. Zdecydowanie dominują formy ćwiczeniowe, aktywizujące studentów i rozwijające ich umiejętności praktyczne (zawodowe) oraz badawcze, szczególnie w odniesieniu do dyscypliny językoznawstwo.

Metody kształcenia na kierunku również kładą nacisk na aktywizację studentów. W sylabusach przedmiotów, szczególnie powiązanych z praktyczną nauką języka i tłumaczeniami, zauważono znaczącą obecność metod problemowych (dyskusja, burza mózgów, praca w parach/grupach). ZO PKA stwierdził, że nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku stosują metody kształcenia wspomagające wdrożenie do pracy zawodowej i badawczej, takie jak: analiza tekstów z dyskusją, ćwiczenia translacyjne, gry symulacyjne, ćwiczenia laboratoryjne, obserwacja i analiza. Metody kształcenia uwzględniają tym samym możliwości samodzielnego uczenia się poprzez przygotowanie do zajęć oraz realizację dodatkowych zadań i projektów.

Zgodnie z obowiązującym w Uniwersytecie Gdańskim Regulaminem studiów studenci mają możliwość studiowania w ramach indywidualnego planu studiów i programu kształcenia. Regulamin określa zasady i tryb przyznawania poszczególnych form indywidualizacji procesu studiowania.

Wielkości grup zajęciowych w większości przypadków są odpowiednie i pozwalają na realizację zakładanych efektów kształcenia, jednakże na poszczególnych latach studiów zdarzają się grupy ćwiczeniowe liczące ponad 20 osób, co utrudnia osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Studenci kierunku mają możliwość kontaktu z wykładowcą w ramach dyżurów. Poza tym, na Wydziale Filologicznym UG działa Centrum Tutoringu, które wspomaga studentów niemogących regularnie uczęszczać na zajęcia lub studentów szczególnie zdolnych. Harmonogram zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku jest w większości przypadków zgodny z zasadami higieny procesu nauczania z wyjątkiem przypadku opisanego w kryterium 4.1.

Udostępnione ZO PKA dokumenty (m.in. sylabus praktyk, regulamin praktyk, dzienniki praktyk) oraz wnioski z przeprowadzonych rozmów z uczelnianym opiekunem praktyk wskazują, że na kierunku lingwistyka stosowana praktyki realizowane są w wymiarze 160 godzin, za które przewidziano 2 punkty ECTS. Praktyki odbywają się po 4 semestrze studiów I stopnia i kończą zaliczeniem. W ocenie ZO PKA, przypisanie 2 ECTS przedmiotowi, który wymaga od studenta osiągnięcia aż 17 modułowych efektów kształcenia, czyli znaczącego nakładu pracy, jest niepoprawne. W żadnym z dokumentów nie przewidziano przydzielenia studentom opiekuna praktyk po stronie podmiotu, w którym realizowane są praktyki. Takie rozwiązanie ogranicza możliwość doboru miejsc praktyk pod kątem możliwości osiągnięcia zakładanych dla nich efektów kształcenia ze względu na fakt, że nie ma żadnej wskazanej osoby, która byłaby zobligowana do

zapoznania się z efektami kształcenia dla praktyk, a co za tym idzie, przydzielania praktykantowi zadań, które pozwalają na kształtowanie odpowiednich umiejętności i kompetencji społecznych. W przypadku wyboru miejsc praktyk studenci samodzielnie mogą je wybierać z zastrzeżeniem spełnienia warunku wpisanego w regulamin praktyk: *"Miejscem praktyk może być jakakolwiek instytucja, w której zachodzi potrzeba wykorzystania języków obcych będących przedmiotem studiów w codziennej praktyce zawodowej oraz konieczność dokonywania tłumaczeń ustnych lub pisemnych w zakresie języka angielskiego, niemieckiego i polskiego"*.

W regulaminie wskazano przykładowe, *"szczególnie polecane miejsca odbywania praktyki: urzędy administracji państwowej, samorządowej, itp., biura tłumaczeń i indywidualni tłumacze przysięgli prowadzący działalność gospodarczą, biura turystyczne, hotele (stanowisko typu rezydent, animator, recepcjonista), call centres (konsultant obcojęzyczny), wydawnictwa, media (radio, telewizja, prasa, redakcja czasopism, portale internetowe), działy promocji, reklamy, komunikacji i public relations we wszelkich typach zakładów pracy, instytucji i organizacji, placówki oświatowe kształcące tłumaczy języków kierunkowych lub organizacje zajmujące się szkoleniami w zakresie komunikacji, w tym oparte na wolontariacie, pomagające cudzoziemcom lub działające na skalę międzynarodową ambasady i konsulaty"*. Ponadto w regulaminie wskazano, że *"istnieje możliwość realizacji praktyk za granicą lub w ramach wykonywanej pracy zawodowej"*.

Swobodny dobór miejsc praktyk (realizowany w rzeczywistości, co potwierdza analiza dzienników praktyk) ogranicza możliwość osiągnięcia określonego w regulaminie praktyk celu, jakim jest: *"weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów w zakresie tłumaczenia i zastosowania języka obcego w komunikacji zawodowej. Praktyka ma charakter obserwacyjno-asystencki, a jej efektem powinno być podniesienie umiejętności translatorskich i językowych studentów"*.

Niewątpliwie praktyka w w/w miejscach zapewnia korzystanie z kompetencji językowych, choć nie gwarantuje ich podnoszenia. Ponadto analiza dzienników praktyk wskazuje, że nawet w przypadku praktyk realizowanych w sugerowanych miejscach (np. call center) studenci podczas praktyk nie weryfikują i nie doskonalą swoich kompetencji związanych z tłumaczeniami. W ocenie ZO PKA, dobór miejsc praktyk jest zatem nie w pełni poprawny, gdyż nie zapewnia realizacji wszystkich celów powiązanych z praktyką tłumaczeniową.

2.2.

Ogólne zasady weryfikacji efektów kształcenia są sformułowane w Regulaminie studiów.

Sposób oceniania został szczegółowo określony w sylabusach przedmiotów. W częściach *forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne* oraz *sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia* zostały określone elementy wchodzące w skład zaliczenia. Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia osiąganych przez studentów są dostosowywane do tematyki oraz formy przedmiotu. Na ocenianym kierunku stosowane są takie metody bieżącej weryfikacji efektów kształcenia jak: testy, analizy pisemne, prace kontrolne, referaty i prace pisemne, kolokwia, ocena aktywnej i systematycznej pracy na zajęciach (indywidualnej i grupowej), prace projektowe, a także egzaminy ustne. W ocenie ZO PKA, zarówno metody sumujące jak i kształtujące, zidentyfikowane w sylabusach i udostępnionych pracach etapowych, są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia i stanowią precyzyjne narzędzie oceny zorientowane na studenta i umożliwiające uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia. Stwierdzenie to potwierdzili studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA.

Problemem natomiast jest sposób archiwizacji prac etapowych. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora UG nr 103/R/14 z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie gromadzenia i przechowywania dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie założonych efektów kształcenia i Zarządzeniem Dziekana WF nr 2/F010/2015 z dnia 4 maja 2015 r., wszyscy pracownicy prowadzący zajęcia ze studentami zobowiązani są do gromadzenia pełnej dokumentacji potwierdzającej uzyskanie założonych efektów kształcenia przez okres nie dłuższy niż rok po zakończeniu danego cyklu kształcenia studentów. W tym kontekście, za niewłaściwy należy uznać brak zarchiwizowanych prac z przedmiotów: Historia języka niemieckiego z elementami tłumaczeń starych tekstów, Gramatyka kontrastywna angielsko-polska z elementami kontrastów tekstowych, o udostępnienie których prosił ZO PKA.

Harmonogram sesji egzaminacyjnej jest dostosowany do potrzeb studentów stacjonarnych i niestacjonarnych, co potwierdziły osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym. Studenci są informowani o osiągniętych wynikach w trakcie zajęć oraz poprzez Portal Studenta UG. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA, system sprawdzania oraz oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, nauczyciele akademicki szczególnie przedstawiają go podczas pierwszych zajęć dydaktycznych w danym semestrze.

Weryfikacja stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia nie jest prowadzona w sposób rzetelny w przypadku praktyk zawodowych. Wskazują na to przykłady zaakceptowanych podań o zaliczenie pracy zawodowej na poczet praktyk, w których studenci zajmowali stanowiska i wykonywali m.in. czynności następujące (dzienniki praktyk z VIII 2018):

- recepcjonista w hotelu - *"przyjmowanie i obsługa gości hotelowych, sprzątanie i utrzymywanie w czystości pomieszczeń hotelowych, zarządzanie podległym personelem, ustalanie grafików pracy, wydawanie poleceń, zabezpieczanie zaplecza logistycznego hotelu"*;
- ratownik wodny, instruktor pływania (w USA) - *"do moich zadań należała nauka pływania dzieci w wieku od 3 do 12 lat, wymagające komunikowania się z nimi wyłącznie w języku angielskim, uzupełnianie dokumentacji dotyczącej dzieci w języku angielskim oraz edukowanie ich w zakresie bezpieczeństwa w wodzie, organizowanie dzieciom gier i zabaw w czasie wolnym"*;
- restauracja (w Niemczech) - *"obsługa kelnerska w języku niemieckim, oraz angielskim" (sic!)*;
- doradca klienta oraz sprzedawca biżuterii klientom anglojęzycznym i niemieckojęzycznym" (w Polsce) - *"obsługa klientów w językach angielskim i niemieckim - doradzanie klientom i pomoc w znalezieniu poszukiwanych produktów, udzielanie informacji na temat produktów, sprzedaż biżuterii"*;
- kelnerka - *"przynoszenie dań i napojów; nakrywanie stołów, sprzątanie" (w Niemczech)*;
- [brak nazwy stanowiska] domczasowy w Polsce - *"komunikacja z gośćmi zza granicy w języku angielskim i niemieckim: witanie gości, udzielanie informacji na temat okolicy i ośrodka; przyjmowanie zamówień od gości (w tym zza granicy) dbanie o zadowolenie gości, przyjmowanie zapłaty; rozmowa z gośćmi zza granicy w języku angielskim i niemieckim, udzielanie informacji na temat kuchni regionalnej, doradzanie w wyborze potraw; obsługa gości zza granicy, tłumaczenie karty dań, przyjmowanie rezerwacji"*;

Należy podkreślić, że sytuacje takie nie stanowią reguły. To, że się zdarzają świadczy jednak o poważnych lukach w systemie weryfikowania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych do praktyk zawodowych, z których większość nie jest osiągalna na ww. stanowiskach, powiązanych z sektorem usług raczej niż działalnością tłumaczeniową.

Kończącym etapem weryfikacji efektów kształcenia na kierunku jest praca dyplomowa, której skuteczność jako narzędzia weryfikującego przede wszystkim kompetencje badawcze studentów kierunku budzi szereg zastrzeżeń ZO PKA. **Po pierwsze**, prace dyplomowe nie są w pełni ukierunkowane na weryfikację kompetencji w zakresie przygotowania do prowadzenia badań i rozwiązywania problemów badawczych, zgodnie z profilem ogólnoakademickim, we wszystkich dyscyplinach, do których przypisano kierunkowe efekty kształcenia. Prace licencjackie dotyczą dyscyplin: językoznawstwo i literaturoznawstwo, a prace magisterskie wyłącznie dyscypliny językoznawstwo. **Po drugie**, szereg prac dyplomowych w języku angielskim wykracza poza

subdyscypliny językoznawcze, w ramach których prowadzone jest kształcenie na kierunku obejmując: akwizycję i dydaktykę języka obcego oraz językoznawstwo kognitywne. Praktyka ta skutkuje nieumiejętnością studentów w poradzeniu sobie z zakresem badawczym pracy, który został wyznaczony przede wszystkim zainteresowaniami naukowymi promotora, a nie programem studiów. W przypadku języka niemieckiego natomiast, ZO PKA zauważa sytuacje, gdy zainteresowania badawcze promotora nie obejmują zagadnień, których dotyczy praca. W rezultacie nie zawsze właściwie sprawowanej kontroli merytorycznej, prace prowadzone w języku niemieckim jak i angielskim często cechuje brak pogłębionej refleksji i krytycznej dyskusji z koncepcjami badacza zagadnienia oraz elementarny poziom analizy. Aparat badawczy nie zawsze jest poprawnie dobrany i/lub wykorzystany, wątpliwości budzi też dobór źródeł w części prac w języku niemieckim. W ocenie ZO PKA, prace dyplomowe, szczególnie magisterskie z którymi zapoznała się zespół, nie spełniają stawianym im wymogów. Zastrzeżenia dotyczą nie tylko warstwy merytorycznej, ale również językowej, gdyż zdecydowana większość prac magisterskich w języku niemieckim nie świadczy o osiągnięciu przez studentów poziomu biegłości C2 według ESOKJ. Zastrzeżenia budzi również rzetelność i obiektywność oceny prac dyplomowych w języku niemieckim, z których wiele jest weryfikowanych przez osoby spokrewnione. Również rzetelność ocen w przypadku egzaminu dyplomowego budzi wątpliwości ZO PKA, ze względu, na przykład na wystawienie pozytywnej oceny końcowej w przypadku większości cząstkowych ocen negatywnych. Ponieważ powyższe zastrzeżenia dotyczą przede wszystkim prac z zakresu językoznawstwa, należy stwierdzić, że studenci nie osiągają w pełni efektów kształcenia powiązanych z podstawowymi (dla studiów I stopnia) i pogłębionymi (dla studiów II stopnia) umiejętnościami badawczymi w dyscyplinie językoznawstwo.

Weryfikacją efektów kształcenia jest również przyszła kariera zawodowa absolwenta. Monitorowaniem karier zawodowych absolwentów zajmuje się Biuro Karier UG a wyniki przekazywane są jednostce. Wskazują one na zatrudnialność absolwentów kierunku w prywatnych szkołach językowych, agencjach i firmach handlowych, przedstawicielstwach polskich i zagranicznych, agencji Thomson Reuters, liniach lotniczych i biurach tłumaczeń. Z tego zestawienia wynika powiązanie między sylwetką absolwenta a ścieżką jego kariery.

2.3.

Szczegółowe warunki rekrutacji określa Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 23/17 z dnia 27 kwietnia 2017 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne w Uniwersytecie Gdańskim na rok akademicki 2018/2019. Przyjęcie

na studia I stopnia następuje na podstawie konkursu świadectw dojrzałości, pod uwagę brany jest wynik z języka niemieckiego oraz angielskiego, przy czym premiowany jest egzamin z języka na poziomie rozszerzonym. W ocenie ZO PKA, zasady te są prawidłowe i gwarantują adekwatny dobór kandydatów na studia I stopnia.

W przypadku rekrutacji na studia II stopnia o przyjęcie mogą ubiegać się absolwenci kierunku lingwistyka stosowana na podstawie konkursu ocen na dyplomie studiów I stopnia. Absolwenci innych kierunków studiów wyższych, poza konkursem ocen na dyplomie, muszą przystąpić do egzaminu ustnego z języka angielskiego oraz niemieckiego. Na podstawie analizy dokumentacji ZO PKA stwierdza, że zasady te nie gwarantują prawidłowego doboru kandydatów i nie w pełni uwzględniają zasadę równych szans z dwóch powodów. **Po pierwsze**, kandydaci na studia II stopnia, którzy są absolwentami lingwistyki stosowanej I stopnia legitymują się poziomem biegłości C1 w zakresie języków specjalności, a od kandydatów spoza kierunku wymagana jest kompetencja na poziomie „co najmniej B2”. **Po drugie**, kryteria kwalifikacyjne dla absolwentów pozostałych kierunków nie uwzględniają wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, które osiąga absolwent studiów I stopnia na kierunku lingwistyka stosowana, i które są pogłębiane na studiach II stopnia. W ocenie ZO PKA, pominięcie ww. aspektów w procesie rekrutacji na studia II stopnia ma bezpośredni wpływ na poziom merytoryczny i językowy prac magisterskich na kierunku.

Zgodnie z §12, ust. 2 Regulaminu Studiów warunkiem zaliczenia kolejnego etapu (semestru) studiów jest spełnienie wymagań przewidzianych w programie studiów, w tym w planie studiów, dla danego okresu rozliczeniowego. Warunki te, w ocenie ZO PKA, są przejrzyste. Uchwałą Senatu UG nr 28/15 z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się (z późniejszymi zmianami) przyjęto zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się, które nie budzą zastrzeżeń ZO PKA.

Dokumentem określającym zasady przeprowadzania procesu dyplomowania jest Regulamin Studiów. W opinii ZO PKA zasady te są prawidłowe, ale nie są w pełni przestrzegane na kierunku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W ocenie ZO na ocenę wpływ miały następujące przesłanki:

1. ponieważ dobór miejsc praktyk jest nie w pełni poprawny, gdyż nie zapewnia realizacji wszystkich celów powiązanych z praktyką tłumaczeniową;
2. weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów kształcenia założonych dla praktyk zawodowych nie odbywa się poprawnie, ponieważ wskazują na to przykłady zaakceptowanych podań o zaliczenie pracy zawodowej na poczet praktyk, w których studenci wykonywali czynności niepowiązane z efektami kształcenia przypisanymi praktykom;
3. plan studiów nie w pełni umożliwia osiągnięcie efektów kształcenia powiązanych z rozwijaniem biegłości w ramach 3. języka obcego (na studiach niestacjonarnych I stopnia), kierunkowego języka obcego (niemieckiego) w przypadku studiów II stopnia;
4. nie w pełni realizowane są efekty kształcenia powiązane z nabywaniem kompetencji badawczych w dyscyplinie językoznawstwo na poziomie studiów magisterskich;
5. na I i II stopniu studiów przedmioty powiązane z dyscyplinami naukowymi, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia, czyli: językoznawstwem, kulturoznawstwem i literaturoznawstwem, nie zostały prawidłowo wyodrębnione;
6. ponadto zastrzeżenia budzi sposób archiwizacji prac etapowych, nie dostosowany do regulacji wewnętrznych jednostki;
7. prace dyplomowe nie są w pełni ukierunkowane na weryfikację kompetencji w zakresie przygotowania do prowadzenia badań i rozwiązywania problemów badawczych, zgodnie z profilem ogólnoakademickim, we wszystkich dyscyplinach, do których przypisano kierunkowe efekty kształcenia;
8. prace dyplomowe w tym: licencjackie dotyczą nie wszystkich dyscyplin do których przypisano kierunek ponieważ ograniczają się do językoznawstwa i kulturoznawstwa, a prace magisterskie wyłącznie dyscypliny językoznawstwo;
9. szereg prac dyplomowych w języku angielskim wykracza poza subdyscypliny językoznawcze, w ramach których prowadzone jest kształcenie na kierunku;
10. w przypadku prac dyplomowych prowadzonych w języku niemieckim, dorobek naukowy promotora nie zawsze obejmuje temat pracy;
11. nie zawsze właściwie sprawowanej kontroli merytorycznej nad pracami dyplomowymi, bowiem prace prowadzone w języku niemieckim, jak i angielskim cechuje brak pogłębionej refleksji i krytycznej dyskusji z koncepcjami badaczy danego zagadnienia oraz elementarny poziom analizy, a szczególnie na poziomie studiów magisterskich prace

dypłomowe nie spełniają stawianym im wymogów (ponieważ zastrzeżenia dotyczą nie tylko warstwy merytorycznej, ale również językowej, gdyż zdecydowana większość prac magisterskich w języku niemieckim nie świadczy o osiągnięciu przez studentów poziomu biegłości C2 według ESOKJ;)

12. zastrzeżenia budzi również rzetelność i obiektywność oceny prac dyplomowych w języku niemieckim (z których wiele jest weryfikowanych przez osoby spokrewnione/spowinowaczone);
13. również rzetelność ocen w przypadku egzaminu dyplomowego nie jest zapewniona;
14. studenci nie osiągają w pełni efektów kształcenia powiązanych z podstawowymi (dla studiów I stopnia) i pogłębionymi (dla studiów II stopnia) umiejętnościami badawczymi w dyscyplinie językoznawstwo;
15. zasady rekrutacji na studia II stopnia nie gwarantują prawidłowego doboru kandydatów i nie w pełni uwzględniają zasadę równych szans z powodu założenia zbyt niskiego poziomu biegłości językowej kandydatów spoza kierunku lingwistyka stosowana i nieuwzględnienia kompetencji językoznawczych i literaturoznawczych, którymi powinni się oni legitymować.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku z powodzeniem stosują aktywizujące formy zajęć i metody kształcenia wspomagające wdrożenie studentów do pracy zawodowej i badawczej. Stosowane metody etapowego sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. Ta część systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysta i umożliwia obiektywną i porównywalną ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. uwzględnić w programie studiów niestacjonarnych I stopnia zajęć z trzeciego języka obcego (lektoratu);
2. realnie oszacować nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia dla przedmiotów prowadzonych w formie wykładu oraz praktyk zawodowych;

3. dokonać we współpracy z podmiotami przyjmującymi na praktyki wspólnego opracowania efektów kształcenia wpisujących się w koncepcję i program kształcenia oraz potrzeby rynku pracy;
4. zweryfikować listy miejsc praktyk pod kątem możliwości osiągnięcia przez studenta wszystkich zakładanych dla przedmiotu efektów kształcenia;
5. wyodrębnić przedmioty jednoznacznie powiązane z rozwijaniem kompetencji badawczych we wszystkich dyscyplinach, do których odnoszą się efekty kształcenia na kierunku na studiach I i II stopnia;
6. archiwizować prace etapowe zgodnie z regulaminem jednostki;
7. prowadzić seminaria dyplomowe w sposób umożliwiający weryfikację efektów kształcenia w zakresie przygotowania do prowadzenia badań i rozwiązywania problemów badawczych powiązanych z dyscyplinami i subdyscyplinami naukowymi do których odnoszą się efekty kształcenia na kierunku;
8. podjąć sprawowanie kontroli nad procesem dyplomowania zgodnie z regulaminem jednostki;
9. zmienić zasady rekrutacji na studia II stopnia w sposób gwarantujący przyjmowanie kandydatów, których kompetencje w zakresie języków angielskiego i niemieckiego są równe.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Działania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia zostały sformułowane w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia, którego aktualne zasady zawiera Zarządzenie Rektora Nr 93/R/16 z dn. 06.10.2016 r. w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim.

Zadania systemu na poziomie Uczelni realizowane są przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia i Senacką Komisję ds. Kształcenia, natomiast na poziomie Wydziału Filologicznego Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Radę Programową, Radę Wydziału oraz Radę

Instytutu. W skład powyższych gremiów wchodzi przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych, których stanowią nauczyciele akademicy i studenci, a w przypadku Rady Programowej także interesariusz zewnętrzny.

Regulacje zawarte w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia zakładają współpracę z poszczególnymi grupami interesariuszy w zakresie doskonalenia programów i efektów kształcenia, a także ich dostosowywanie do zidentyfikowanych potrzeb oraz oczekiwań rynku pracy. Programy kształcenia są opiniowane przez Samorząd Studencki. Ponadto studenci, jako interesariusze wewnętrzni mają zapewnioną możliwość zgłaszania propozycji modyfikacji programów kształcenia w ankiecie studenckiej.

Poza badaniami ankietowymi studenci wypowiadają się na temat realizacji programu nauczania i innych aspektów funkcjonowania Uczelni poprzez bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi, władzami Wydziału, a także pracownikami administracji, jak również poprzez Samorząd Studencki i reprezentację w gremiach działających na rzecz zapewnienia jakości kształcenia.

W przypadku interesariuszy zewnętrznych płaszczyzną do wymiany informacji na temat programów kształcenia jest działająca przy Wydziale Filologicznym Rada Pracodawców. Podczas wizytacji nie przedstawiono ZO PKA przykładów potwierdzających realny wpływ Rady Pracodawców na programy kształcenia realizowane na wizytowanym kierunku, jednakże praktyka konsultacji programów kształcenia z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego jest zauważalna w dokumentacji Rady Programowej, która powyższą tematykę postrzega jako jeden z głównych punktów obrad organu.

Wewnętrzne regulacje Uczelni związane z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości kształcenia wskazują, że przegląd programów kształcenia stanowi integralny element wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia i należy do kompetencji Rady Programowej. Działania podejmowane w powyższym zakresie mają charakter cykliczny, bowiem realizowane są obligatoryjnie przed rozpoczęciem roku akademickiego.

Zakres przeglądu programu kształcenia obejmuje ocenę jego zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, poprawności przypisania punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów oraz przyporządkowania do zajęć odpowiednich form realizacji i metod weryfikacji efektów kształcenia, opisu efektów kształcenia, treści kształcenia, liczby godzin zajęć, sekwencji przedmiotów, sylabusów.

Źródłem informacji wykorzystywanych na Wydziale Filologicznym do doskonalenia programów kształcenia realizowanych na kierunku lingwistyka stosowane są również wyniki z

oceny realizacji efektów kształcenia, do której przeprowadzenia obligują założenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Ocenę realizacji programów kształcenia wspomagają także opinie pozyskiwane od studentów w ramach badań ankietowych, które dotyczą warunków kształcenia, a w szczególności infrastruktury dydaktycznej i jakości pracy pracowników administracji, jako kadry wspierającej proces kształcenia. Ponadto przeprowadzane są hospitacje zajęć dydaktycznych, które służą weryfikacji stosowanych metod realizacji i form weryfikacji efektów kształcenia, sylabusów, treści kształcenia oraz sprawdzeniu kompetencji dydaktycznych kadry.

Dotychczasowe przeglądy programów nauczania realizowanych na kierunku lingwistyka stosowana przyczyniły się do wprowadzenia od roku akademickim 2015/2016 nowego wzoru sylabusu przedmiotu uwzględniającego sposób weryfikacji efektów kształcenia, co w konsekwencji pozwoliło na ujednoczenie stosowanej dokumentacji w skali Uniwersytetu. Konsekwencją przeprowadzonych analiz była także likwidacja przedmiotów realizowanych na studiach I stopnia, takich jak: Technologia informacyjna, Kultura języka polskiego, Wykład wydziałowy, Historia krajów niemieckiego obszaru językowego, Historia Wielkiej Brytanii. Ponadto wprowadzono zmiany w sekwencji przedmiotów, gdyż Wybrane zagadnienia ze studiów brytyjskich/Wybrane zagadnienia ze studiów amerykańskich przesunięto z semestru V na semestr IV oraz przedmiot Wiedza o kulturze, historii i realiach krajów niemieckojęzycznych/Historia, kultura i społeczeństwo krajów niemieckojęzycznych w kinematografii przeniesiono z semestru III i IV na semestr V i VI w celu zapewnienia progresji wiedzy.

Skutkiem przeglądów programów realizowanych na ocenianym kierunku były także zmiany w przydziale punktów ECTS, które dotyczyły przedmiotów, takich jak: Praktyczna nauka języka angielskiego, Praktyczna nauka języka niemieckiego, Wstęp do terminologii lingwistycznych, Gramatyka opisowa języka niemieckiego oraz Gramatyka opisowa języka angielskiego, Współczesna literatura Niemiec, Austrii i Szwajcarii/ Zarys historii literatury niemieckiej i Zarys historii literatury angielskiej/Współczesna literatura brytyjska i amerykańska.

Analizy programów kształcenia spowodowały rozszerzenie nazw przedmiotów, np. Wiedza o kulturze i realiach krajów niemieckojęzycznych zmieniono na Wiedza o kulturze, historii i realiach krajów niemieckojęzycznych. Wprowadzone zmiany polegały także na zmniejszeniu liczby zajęć z przedmiotów: Gramatyka kontrastywna angielsko- polska z elementami kontrastów tekstowych, Gramatyka kontrastywna niemiecko-polska z elementami kontrastów tekstowych.

Z informacji przekazanych podczas wizytacji wynika, że przeglądy programowe oraz pomiary realizacji efektów kształcenia nie obejmują analizy dokumentacji potwierdzającej etapowe i końcowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. W odniesieniu do procesu dyplomowania wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został ukierunkowany na wyeliminowanie plagiatów, gdyż kompleksowo wszystkie prace poddawane są weryfikacji w systemie Plagiat.pl.

ZO PKA zwraca szczególną uwagę na skuteczność oddziaływania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na proces dyplomowania, a w szczególności osób i gremiów odpowiedzialnych za powierzanie roli opiekuna pracy i recenzenta, gdyż przyjęta metoda i szczególnie wyraźne w wykazie prac dyplomowych przekazanych w formie załącznika do raportu samooceny pokrewieństwo/spowinowacenie budzą pewne wątpliwości co do obiektywności i transparentności formułowanych opinii i ocen.

ZO PKA dostrzega brak skuteczności przeglądów programowych dokonywanych w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, która przejawia się jako niespójność w obszarze formułowania koncepcji kształcenia, a także z efektami kierunkowymi uszczegółowienia, jak również osadzenia kierunku w dyscyplinach naukowych. Zauważalne dysproporcje zidentyfikowano pomiędzy badaniami, a programem realizowanym na ocenianym kierunku.

W odniesieniu do efektów kształcenia zespół oceniający uznał ich opis za niezrozumiały, który uniemożliwia ich weryfikację, co uwidacznia się bardzo mocno w pracach dyplomowych. ZO PKA stwierdził także brak skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w systemie przydziału punktów ECTS, który uznał za niezrozumiały, jako przykład wskazano szczególne niedoszacowanie nakładu pracy studenta podczas praktyk zawodowych, na które przewidziano 2 punkty ECTS za 160 godzin, podczas gdy zidentyfikowano wykład realizowany w wymiarze 15 godzin za który student uzyskuje 3 punktów ECTS.

ZO PKA sformułował także uwagi dotyczące konstrukcji programu kształcenia uznając, że w planach studiów jest niewystarczająca liczba przedmiotów przygotowujących do badań językoznawczych, z kolei położenie znacznego nacisku na literaturę spowodowało ograniczenie dla przedmiotów około językoznawczych, takich jak: socjolingwistyka, psycholingwistyka, akwizycja języka.

Ponadto program kształcenia realizowany na ocenianym kierunku na studiach I stopnia nie przygotowuje w pełni studentów do badań językoznawczych, czego potwierdzeniem są prace licencjackie m.in. z akwizycji, socjologii, psychologii, w których rozdział badawczy nie został rozbudowany z uwagi na brak w programie kształcenia odpowiedniego modułu. W przypadku

studiów II stopnia nie jest realizowany kierunkowy efekt kształcenia, bowiem nie powstała żadna praca magisterska w języku angielskim, która dotyczyłaby językoznawstwa. System okazuje się mało skuteczny przy weryfikacji procesu dyplomowania, co szczegółowo zostało omówione w kryterium 2.

Widoczny brak skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zauważalny jest przy praktykach zawodowych. Świadczy o tym przypisanie do praktyk efektów kształcenia z zakresu wiedzy, czy też powtarzanie się takich samych efektów w innych przedmiotach. Nie przydzielono również studentom opiekuna praktyk z ramienia zakładu pracy. Nie wszystkie miejsca wyznaczone do realizacji praktyk umożliwiają w pełni osiągnięcia założonych efektów kształcenia, szczególnie rozwijania umiejętności praktycznych powiązanych z praktyką tłumaczeniową. Nieprawidłowo również określono punktów ECTS do nakładu pracy studenta. System nie okazał się również skuteczny przy ocenie sposobu zaliczania praktyk na podstawie doświadczenia zawodowego, który wskazuje na brak weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w wyniku wykonywania pracy zawodowej oraz ich potwierdzania jako efektów kształcenia właściwych dla praktyki zawodowej.

Jak wspomniano w powyższej części raportu wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia przewiduje badania ankietowe, jako narzędzie umożliwiające studentom, jako interesariuszom wewnętrznym wpływ na programy nauczania i warunki kształcenia. Badania ankietowe w Uniwersytecie Gdańskim obejmują dany kierunek studiów co dwa lata i są przeprowadzane z wykorzystaniem ankiety elektronicznej, natomiast wyniki z badań przekazywane są bezpośrednio nauczycielom akademickim przez dyrekcję instytutu i kierownikom poszczególnych jednostek. Informacje o wynikach ankiet otrzymują również studenci, dla których źródłem informacji są cyklicznie organizowane spotkania, informacje przekazywane przez przedstawicieli studentów zasiadających w gremiach działających na rzecz poprawy jakości kształcenia oraz zamieszczany na stronie internetowej wydziału raport z oceny własnej Wydziału Filologicznego.

Zdaniem ZO PKA prowadzenie ewaluacji zajęć w cyklu dwuletnim wyraźnie przyczynia się do doraźnego wykorzystywania ankiety, jako narzędzia służącego do podnoszenia jakości kształcenia z udziałem studentów, szczególnie, że w danym roku akademickim możliwość dokonania oceny mają wyłącznie studenci typowanych kierunków studiów.

Narzędziem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia są również stosowane w ramach monitorowania i podnoszenia jakości kształcenia hospitacje zajęć dydaktycznych. Zgodnie z przyjętą zasadą hospitacje przeprowadzane są według ustalonego harmonogramu, w

którym w pierwszej kolejności wyznaczane są zajęcia negatywnie ocenione przez studentów w ankietach.

Dotychczas wykorzystane narzędzia przyczyniły się do poprawy punktualności realizowanych zajęć, zgodności omawianej tematyki z programem studiów oraz wyeliminowania zjawiska powtarzania się treści kształcenia. Ponadto podziały stymulująco na pracowników w sferze przygotowywania się do zajęć oraz aktywizowania studentów do samodzielnego myślenia.

Dostosowanie programów kształcenia realizowanych na kierunku lingwistyka stosowana do potrzeb rynku pracy odbywa się poprzez stałe kontakty Wydziału Filologicznego z absolwentami jak również prowadzenie za pośrednictwem Biura Karier Uniwersytetu Gdańskiego własnego monitoringu losów zawodowych absolwentów oraz śledzenie zawartości ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych, prowadzonego przez MNiSW.

Aktualnie system ELA zawiera dwa raporty pt. „Ekonomiczne aspekty losów absolwentów”, opracowane dla kierunku lingwistyka stosowana, z których wynika, że 57 absolwentów stacjonarnych studiów I i II stopnia, którzy uzyskali dyplom ukończenia studiów w 2016 roku zostało objętych badaniem przeprowadzonym w oparciu o dane z ZUS. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, iż udostępnione dane są zadowalające, choć mają ograniczoną przydatność dla doskonalenia programów kształcenia. Powyższemu służy przyjęta od lat praktyka konsultacji programów kształcenia i ich modyfikacji zarówno z absolwentami ocenianego kierunku, jak i ich pracodawcami w ramach nieformalnych kontaktów z kadrami, które umożliwiają wymianę doświadczeń i informacji na temat przydatności w pracy zawodowej osiągniętych efektów kształcenia, a także danych dotyczących potrzeb i oczekiwań rynku pracy. Pomimo deklaracji ze strony jednostki o współpracy z interesariuszami ich wpływ na koncepcję kierunku jest niezauważalny.

W celu doskonalenia programów kształcenia na bieżąco podejmowane są działania mające zadanie wpływać na intensyfikację współpracy z otoczeniem społeczno- gospodarczym, której szczególnie sprzyja lokalizacja kampusu uczelni i wydziału, a także rozwój regionu. ZO PKA dostrzega prowadzone działania, jednakże w odniesieniu do kierunku lingwistyka stosowana współpraca z otoczeniem społeczno- gospodarczym dopiero jest uruchamiana, o czym świadczy niewielka ilość umów podpisanych z podmiotami gospodarczymi oraz brak realnych działań interesariuszy zewnętrznych przekładających się na doskonalenie programu kształcenia.

3.2.

Wdrożony w Uniwersytecie Gdańskim wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obliguje do podejmowania działań służących sprawdzaniu wykorzystywanych źródeł do upowszechniania informacji poszczególnym grupom interesariuszy. Dostęp do aktualnych informacji o programie kształcenia i uzyskiwanych efektach kształcenia jest zapewniany dla większości grup interesariuszy, a w szczególności kandydatom na studia, studentom i pracownikom Uczelni. Natomiast pominięto informację kierowaną do kandydatów – cudzoziemców na studia w języku angielskim. Jedynym źródłem informacji dla nich jest zakładka na stronach uczelni Cudzoziemcy na UG, a na stronie wydziału zakładka Wymiana zagraniczna (obydwie sporządzone w języku polskim, co znacząco utrudnia dostęp do informacji potencjalnym kandydatom z zagranicy; brak informacji o ofercie studiów wizytowanej jednostki – brak opisu programu studiów w języku angielskim).

W ramach działań systemowych sprawdzane są różnego rodzaju źródła informacji, którymi są głównie strony internetowe (Uczelni, Wydziału Filologicznego) oraz elektroniczny system wykorzystywany do obsługi toku studiów. Ponadto dostęp do informacji zapewniany jest poprzez bezpośredni kontakt z władzami dziekańskimi oraz pracownikami administracji w ramach tradycyjnej obsługi Dziekanatu.

Z dotychczasowych przeglądów zasobów informacyjnych wynika, iż prowadzone strony internetowe podlegają regularnej aktualizacji i zawierają wszystkie niezbędne dane związane z procesem kształcenia. Publikacja danych odbywa się zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami kandydatów, studentów i pracowników, a możliwość ich śledzenia mają wszyscy zainteresowani, w tym potencjalni pracodawcy.

W wyniku oglądu przez ZO zawartości stron internetowych prowadzonych przez Uczelnię i Wydział Filologiczny stwierdzić należy, że właściwie udostępniane są informacje na temat misji i strategii rozwoju uczelni oraz w/w Wydziału. Na uwagę zasługują odpowiednie zakładki dedykowane pracownikom, kandydatom i studentom oraz podstrony zawierające informacje o jednostkach działających w ramach struktury Uczelni, czy też Wydziału. Ponadto za pomocą w/w strony internetowej upowszechniane są dane o kierunku lingwistyka stosowana oraz zasady rekrutacji.

Na stronie internetowej Uczelni zidentyfikowano zakładkę poświęconą jakości kształcenia - *Jakość kształcenia*, która zawiera opis wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, strukturę organizacyjną, procedury, badania ankietowe oraz wewnętrzne akty prawne konstytuujące wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także regulujące zasady

weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, opis przedmiotu (sylabus), elektroniczny protokół zaliczenia przedmiotu, zasady przeprowadzania oceny okresowej nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Gdańskim.

Studenci są informowani o kwestiach związanych z monitorowaniem i oceną jakości kształcenia przez Samorząd Studencki, przedstawicieli studentów w gremiach działających na rzecz poprawy jakości kształcenia lub Radzie Wydziału. Natomiast z opinii władz dziekańskich oraz osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia wynika, iż sprawdzoną płaszczyzną do wymiany informacji ze studentami są nauczyciele akademicy i pracownicy administracji, którzy stanowią źródło informacji związanych z działaniami podejmowanymi w oparciu o wyniki ankiet.

Informacje o prowadzonej współpracy z otoczeniem zewnętrznym udostępniane są odpowiednio do potrzeb i zamieszczane na stronie internetowej Wydziału Filologicznego, a w szczególności zakładka - oferta Wydziału dla Przedsiębiorstw, zawierającej charakterystykę działalności naukowej, edukacyjnej, badawczej i eksperckiej Wydziału.

W zakresie mobilności informacje udostępniane są za pomocą strony internetowej Wydziału Filologicznego, zakładki *wymiana zagraniczna* zawierającej informacje o stypendiach, programach mobilnościowych Erasmus+, Most oraz zajęciach z języka polskiego dla cudzoziemców.

W zakresie systemu wsparcia studenci mają udostępniane informacje za pomocą strony internetowej Uczelni, a w szczególności zakładki zawierającej: portal edukacyjny i portal studenta. Z kolei na stronie internetowej Wydziału Filologicznego w zakładce znajdują się: informacje z Dziekanatu, w tym o wykładach wydziałowych, dyżurach prodziekanów, a także o stypendiach (Rektora; nagrodach i stypendiach specjalnych, socjalnych, zapomogach) i akademikach oraz dotyczące kalendarza akademickiego, praktyk (m.in. na temat instrukcji postępowania, wymaganych dokumentach, bazie podpisanych umów o współpracy), Radzie Samorządu Studentów, Kole naukowym, dofinansowaniu działalności studenckiej, wysokości opłat za studia, zasadach składania prac dyplomowych, zasadach przeniesienia studenta na inną uczelnię, wzorów podań, osób niepełnosprawnych, czy o ankiecie oceny pracowników administracji.

Działania projakościowe podejmowane w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia obejmują swym zakresem również zasoby informacyjne. Zawartość stron internetowych jest na bieżąco śledzona i aktualizowana. W zależności od potrzeb różnych grup interesariuszy strony są poszerzane o nowe informacje, bądź zakładki, które zapewniają całej społeczności akademickiej dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej

z potrzebami informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia oraz przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na ocenę w kryterium 3 wpływ miały następujące zaistniałe przesłanki odnoszące się do:

1. ograniczonej skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, która przejawia się w dokonywanych przeglądach programowych, a które nie wychwyciły i nie doprowadziły do usunięcia uchybień zidentyfikowanych przez ZO PKA w toku bieżącej oceny;
2. zastrzeżenia ZO PKA dotyczą również niespójności w obszarze formułowania koncepcji kształcenia, uszczegółowienia efektów kształcenia, jak również osadzenia kierunku w dyscyplinach naukowych, braku pełnej spójności pomiędzy prowadzonymi badaniami naukowymi, a programem realizowanym na ocenianym kierunku, opisu efektów kształcenia i sposobów ich weryfikacji szczególnie w procesie dyplomowania, systemu przydziału punktów ECTS, jak również konstrukcji programu kształcenia.

Uniwersytet Gdański określił dla rad wydziałów zasady projektowania, zatwierdzania i doskonalenia programów kształcenia, które respektowane są przez Radę Wydziału Filologicznego oraz osoby i gremia działające w obszarze tworzenia i doskonalenia programów kształcenia. Pozytywne w ocenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest objęcie jego nadzorem programów kształcenia realizowanych na kierunku lingwistyka stosowana oraz zasobów informacyjnych, które podlegają stałemu monitorowaniu oraz okresowym przeglądom z udziałem poszczególnych grup interesariuszy.

Uniwersytet Gdański, w tym Wydział Filologiczny zapewniają publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia oraz przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów. Uczelnia wykorzystuje wyniki oceny publicznego dostępu do informacji w podnoszeniu jego jakości, co czynione jest zgodnie z potrzebami poszczególnych grup odbiorców.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. przeprowadzić efektywny przegląd programów kształcenia realizowanych na ocenianym kierunku w celu wyeliminowania uchybień w obszarach wymagających poprawy, którymi są: koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku, opis efektów kształcenia, sposoby weryfikacji efektów kształcenia, system przydziału punktów ECTS, struktura programu kształcenia, przyporządkowanie kierunku, organizacja praktyk zawodowych.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

ZO PKA przeprowadził ocenę kadry prowadzącej proces kształcenia na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z Dyrektorem Instytutu Lingwistyki Stosowanej i Translatoryki (ILSiT). W ocenie uwzględniono w szczególności liczbę prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, posiadane tytuły, stopnie naukowe i specjalizację naukową nauczycieli akademickich, ich dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne. Czynniki te mają bowiem istotny wpływ na prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się na kierunku o profilu ogólnoakademickim.

Kadra prowadząca proces kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana liczy zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie Samooceny 23 osoby. Podczas przeprowadzonej przez ZO PKA wizytacji okazało się, że jeden pracownik (profesor) przeszedł już na emeryturę, a drugi (profesor uczelni) od semestru letniego nie będzie kontynuować pracy w Uniwersytecie Gdańskim. W obydwu przypadkach dotyczy to specjalistów z zakresu filologii germańskiej. 14 osób to pracownicy badawczo-dydaktyczni, 3 osoby są pracownikami dydaktycznymi. Wszyscy ci nauczyciele akademicy zatrudnieni są w Uniwersytecie Gdańskim, jako podstawowym miejscu pracy. Spełniony został więc wymóg stawiany przez art. 73. Ustawy z dn. 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, aby 75% godzin zajęć na studiach o profilu ogólnoakademickim (czyli ponad 1598 godz. na I poziomie i ponad 731 godz. na II poziomie studiów stacjonarnych na kierunku lingwistyka stosowana) prowadzonych było przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej uczelni jako podstawowym miejscu pracy. W

kształceniu studentów kierunku lingwistyka stosowana biorą ponadto udział 3 osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenie oraz 1 doktorant.

Aktualna struktura kwalifikacji (z kwalifikacjami w obszarze nauk humanistycznych, w dziedzinie nauk humanistycznych) to: pracownicy z tytułem profesora – 1, pracownicy ze stopniem doktora habilitowanego (zatrudnieni na stanowisku profesora uczelni) – 2, pracownicy ze stopniem doktora – 15 (w tym 1 pracownik zatrudniony na stanowisku profesora uczelni – pracownik ten posiada jednak kwalifikacje w dziedzinie nauk społecznych), 10 zatrudnionych na stanowisku adiunkta i 3 na stanowisku starszego wykładowcy, 1 umowa zlecenie), pracownicy z tytułem zawodowym magistra – 3.

Liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami zapewnia realizację programu studiów na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. W związku ze zmniejszeniem ilości osób zatrudnionych należy jednak wskazać na konieczność uzupełnienia kadry, szczególnie w odniesieniu do języka niemieckiego, o doświadczonych pracowników, którzy są specjalistami w zakresie nowoczesnego językoznawstwa synchronicznego (np. lingwistycznych badań nad dyskursem oraz mediami względnie medialnym wymiarem komunikacji). Fakt ten mógłby pozytywnie wpłynąć na zróżnicowanie oferty dydaktycznej oraz unowocześnienie (w tym położenie większego nacisku na praktyczny wymiar badań językoznawczych) i zwiększenie atrakcyjności ocenianego kierunku w oczach kandydatów, studentów i potencjalnych pracodawców.

W kontekście mocno filologicznego charakteru kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana (na studiach I stopnia) należy zauważyć, że wszystkie przedmioty literaturoznawcze (germanistyczne) nie są realizowane przez etatowego pracownika ILSiT, tylko przez osobę zatrudnioną w ramach umowy cywilnoprawnej, i to w bardzo dużym wymiarze godzin (ponad 270). Biorąc pod uwagę powyższe fakty trudno mówić o pełnej stabilności kadry ocenianego kierunku.

Wszyscy nauczyciele akademicy (z wyjątkiem jednego) posiadają kwalifikacje i dorobek w obszarze nauk humanistycznych, dziedzinie nauk humanistycznych oraz jednej z dyscyplin, do której odnoszą się efekty kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana – językoznawstwa (w tym w zakresie glottodydaktyki i translatoryki), literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i historii. 10 osób to językoznawcy (w tym specjaliści językoznawstwa stosowanego), 5 osób to literaturoznawcy. W ILSiT pracuje także 1 historyk, 1 pedagog i 1 socjolog.

Dorobek naukowy pracowników ILSiT jest zróżnicowany i stosunkowo liczny: w ciągu ostatnich 5 lat opublikowano 186 pozycji naukowych. W większości (137 tekstów) są to publikacje w tomach pokonferencyjnych oraz monografiach jedno- i wieloautorskich. Tylko 49

artykułów zostało opublikowanych w czasopismach naukowych, nieliczne w czasopismach wysokopunktowanych i o zasięgu międzynarodowym. Dorobek naukowy – jego zakres i specyfika – oraz zawodowy kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku w większości przypadków koresponduje z zakładanymi dla kierunku efektami kształcenia i odpowiadającymi im treściami programowymi. Umożliwia zatem prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się (na uchybienia wskazano w pkt. 4.2. oraz załączniku nr 4).

Wszystkie hospitowane zajęcia dydaktyczne ocenione zostały zdecydowanie pozytywnie i potwierdziły wysokie kompetencje językowe i merytoryczne pracowników ILSiT. Zajęcia prowadzone były w sposób angażujący studentów, którzy chętnie brali w nich aktywny udział. Treści podejmowane na zajęciach odpowiadały tym zapisanym w sylabusach. Także zastosowane metody nauczania były właściwe i pozwalały na osiągnięcie zakładanych celów i efektów. W tym kontekście należy jednak stwierdzić, że kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku stosuje przeważnie tradycyjne metody kształcenia uwzględniające z jednej strony aktywizację studentów podczas zajęć, a z drugiej strony ich samodzielną pracę. Analiza sylabusów przedmiotów oraz prac etapowych wykazała, że pracownicy sporadycznie korzystają z nowoczesnych metod weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia. W niektórych przypadkach stwierdzono także pewne uchybienia polegające m.in. na braku pełnej informacji zwrotnej odnośnie osiągnięć studenta i popełnianych przez niego błędów (przykłady w zał. nr 3, cz. I).

4.2.

Kryterium prawidłowej obsady zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku jest w większości przypadków przestrzegane. Na podstawie przedstawionej dokumentacji można stwierdzić, że obsada zajęć dydaktycznych przeważnie zgodna jest z zainteresowaniami oraz dorobkiem naukowym poszczególnych pracowników badawczo-dydaktycznych. Analiza dokumentacji wykazała jednak także poważne uchybienia. W „Raporcie Samooceny” (s. 14) napisano: *„Zajęcia przydzielane są zgodnie z wykształceniem i przygotowaniem merytorycznym (np. obszar badań w pracy doktorskiej, habilitacyjnej, udział w bieżących projektach naukowych) oraz zainteresowaniami badawczymi kadry dla potrzeb fachowej realizacji programów nauczania.”* Stwierdzenie to nie znajduje potwierdzenia w następujących przypadkach:

- Doktor z zakresu historii współczesnej, który posiada certyfikat uprawniający do nauczania j. angielskiego, prowadzi wyłącznie przedmiot PNJA, a nie przedmiot „Regiony USA, ich historia i kultura/Regiony Wielkiej Brytanii, ich historia i kultura”.

- Przedmioty: Wiedza o kulturze, historii i realiach krajów niemieckojęzycznych, Historia, kultura i społeczeństwo krajów niemieckojęzycznych w kinematografii prowadzi doktor z zakresu językoznawstwa (brak dorobku naukowego w zakresie, którego dotyczą nauczane przedmioty, oraz przygotowania merytorycznego).
- Przedmioty: Teoria aktów mowy (grupa treści ogólnych, studia II stopnia) oraz „Warianty narodowe j. niemieckiego” (grupa treści kierunkowych: kształcenie w zakresie językoznawstwa i językoznawstwa stosowanego, studia II stopnia) prowadzone są przez pracownika, który jest doktorem socjologii, a germanistykę (nie językoznawstwo) studiował jako kierunek dodatkowy. Jako natywny użytkownik języka pracownik ten mógłby ewentualnie prowadzić praktyczne zajęcia językowe. Ponadto wskazany nauczyciel akademicki prowadzi seminarium magisterskie (tylko 4 razy w semestrze zimowym 2018/19, w semestrze letnim planowane są także spotkania w 4 terminach) – informacja ta wynika z przedłożonych planów zajęć na wizytowanym kierunku. Obsada zajęć w tym przypadku jest zdecydowanie nieprawidłowa: nauczyciel akademicki prowadzący wyżej wymienione zajęcia nie posiada odpowiednich kompetencji oraz wystarczającego dorobku naukowego w dyscyplinie językoznawstwo. Obsada ta nie zapewnia prawidłowej realizacji programu studiów drugiego stopnia w zakresie dyscypliny językoznawstwo, do której odnoszą się efekty uczenia się określone dla kierunku lingwistyka stosowana.

4.3.

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku pozyskiwana jest w drodze konkursu oraz rekrutacji wewnętrznej (np. jeden nauczyciel akademicki pracował wcześniej w Instytucie Filologii Germańskiej UG). W ogłoszeniu konkursowym zawarte są wymagania, które kandydat powinien spełniać. Ocena kandydata następuje w oparciu o charakterystykę osobową (analiza życiorysu naukowego, ankiet biograficznych).

Polityka kadrowa, która prowadzona była do roku 2018, nie w pełni umożliwiała właściwy dobór nauczycieli akademicki. Jej efektem było na przykład przypisanie zbyt dużej wagi aspektowi diachronicznemu w programie kształcenia na wizytowanym kierunku. Przez ostatnie dwa lata w ILSiT pracowało 4 specjalistów (germanistów) z zakresu językoznawstwa diachronicznego: 2 profesorów tytularnych i 2 pracowników ze stopniem doktora habilitowanego. Brak było pracowników prowadzących działalność naukową w obszarze nowoczesnego językoznawstwa synchronicznego, w tym przede wszystkim stosowanego. Sytuacja ta jednak powoli ulega zmianie, o czym świadczy np. zatrudnienie pracownika (anglisty) łączącego praktykę tłumaczeniową z

badaniami m.in. z zakresu tłumaczeń audiowizualnych. Działania takie powinny być kontynuowane, szczególnie w odniesieniu do kadry germanistycznej.

W okresie od powstania ILSiT do roku 2018 dwie osoby otrzymały tytuł profesora (jedna osoba jest już pracownikiem emerytowanym), dwóch pracowników uzyskało stopień doktora habilitowanego (jedna osoba już nie pracuje w UG), a trzech stopień doktora. Planowane są dalsze awanse naukowe nauczycieli akademickich.

Uniwersytet Gdański wspiera rozwój kadry kierunku zapewniając środki finansowe, choć często nie w pełnym zakresie, na druk publikacji naukowych i pokrycie kosztów postępowań awansowych, finansując lub współfinansując wyjazdy na konferencje naukowe oraz, w mniejszym zakresie, na kwerendy biblioteczne i archiwalne. Pozytywnym przykładem poszerzania i doskonalenia umiejętności dydaktycznych przez niektórych pracowników ILSiT jest ukończenie certyfikowanych szkoleń dotyczących tutoringu akademickiego. Swoje kompetencje dydaktyczne kadra ILSiT rozwija także poprzez udział w szkoleniach organizowanych przez Laboratorium Inicjatyw Dydaktycznych UG. Stosunkowo ograniczone są jednak możliwości wyjazdu pracowników w ramach programu Erasmus+, o czym poinformowano ZO PKA na spotkaniu z nauczycielami akademickimi.

Działalność naukowo-dydaktyczna nauczycieli akademickich weryfikowana jest poprzez kompleksowe i wieloaspektowe oceny okresowe. Obejmują one ocenę działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Ważnym elementem oceny pracowników jest ankietyzacja (ewaluacja zajęć dydaktycznych przez studentów w formie anonimowych ankiet) i hospitacja zajęć dydaktycznych.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich po zakończeniu cyklu zajęć dydaktycznych. Ocena prowadzona jest w formie ankiety elektronicznej. *Ankieta studencka oceniająca zajęcia* zawiera pytania dotyczące treści zajęć, możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, sposobu prowadzenia zajęć, wymagań wobec studentów, sposobu oceniania, postawy prowadzącego, a także organizacji zajęć. W ankiecie znajduje się również miejsce na dodatkowe opinie, uwagi i sugestie studentów. Wyniki ankiet przesyłane są drogą elektroniczną przez Ośrodek Informatyczny UG do osób uprawnionych do opracowania wyników ankietyzacji. Ponadto każdy oceniany pracownik otrzymuje swoje wyniki. Wyniki ankiet są omawiane z każdym ocenianym pracownikiem przez bezpośredniego przełożonego lub prodziekana ds. kształcenia. W wypadku wyniku negatywnego ustalane jest przeprowadzenie hospitacji zajęć danego nauczyciela akademickiego oraz ponowna ankietyzacja w najbliższym semestrze, w którym będzie on prowadził zajęcia. Przeprowadzana jest również rozmowa mająca na celu poprawę wykonywanych przez danego nauczyciela obowiązków dydaktycznych.

Zagregowane wyniki ankiet są publicznie dostępne na stronie internetowej Wydziału. Ocena nauczycieli akademickich przez studentów stanowi jedno z kryteriów okresowych ocen nauczycieli akademickich.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Liczba, kwalifikacje i dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami w zasadzie zapewniają realizację programu studiów na ocenianym kierunku oraz osiąganie przez studentów zakładanych efektów kształcenia/uczenia się. Wszyscy nauczyciele akademicy posiadają doświadczenie i wysokie kompetencje dydaktyczne.

Wydział Filologiczny (w tym Instytut Lingwistyki Stosowanej i Translatoryki) Uniwersytetu Gdańskiego stosuje ogólnouczelniane procedury dotyczące zatrudniania kadry akademickiej i jej oceny, które zapewniają bezstronność, kompleksowość i wieloaspektowość postępowania, w przypadku okresowej oceny nauczycieli akademickich uwzględniają wyrażone w formie ankiet opinie studentów. Jednostka zapewnia także właściwe warunki do rozwoju naukowego zatrudnionej w niej kadrze badawczo-dydaktycznej.

Jednostka prowadząca wizytowany kierunek w znacznym zakresie dba o prawidłowy dobór nauczycieli akademickich oraz wystarczająco kreuje warunki motywujące ich do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia. Pracownicy ILSiT mają zapewnione warunki do stałego rozwoju. W ILSiT prowadzona jest kompleksowa i wieloaspektowa ocena jakości pracy nauczycieli akademickich, uwzględniająca osiągnięcia dydaktyczne jako kryterium doboru i oceny. Wyniki oceny, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, wykorzystywane są jako podstawa doskonalenia nauczycieli akademickich.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich po zakończeniu cyklu zajęć dydaktycznych w formie ankiet elektronicznych. W przypadku negatywnej oceny danego nauczyciela przez studentów jednostka podejmuje działania w celu poprawy jakości wykonywanych przez niego obowiązków dydaktycznych. Wyniki ankiet są publicznie dostępne w Internecie. Ocena nauczycieli akademickich przez studentów jest uwzględniana w okresowych ocenach nauczycieli akademickich.

W niektórych przypadkach, wskazanych w załączniku 4 oraz punkcie 4.2. ZO PKA zdiagnozował zdecydowanie nieprawidłową lub co najmniej budzącą wątpliwości obsadę zajęć.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. zapewnić właściwą obsadę wszystkich zajęć z uwzględnieniem dyscypliny naukowej, do której odnoszą się efekty kształcenia, i w zgodzie z aktualnym dorobkiem naukowym prowadzących je osób oraz z ich zakresem merytorycznym;
2. zwiększyć umiędzynarodowienie kadry dydaktycznej,
3. zapewnić stabilizację kadry, zwłaszcza w zakresie języka niemieckiego.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Dokument Strategia rozwoju Wydziału Filologicznego (2013), który opublikowany jest na stronie internetowej WF, informuje, że jednym z priorytetów działalności Jednostki jest *„Intensyfikacja współpracy z otoczeniem biznesowym i społecznym Wydziału w celu lepszego dopasowania programów kształcenia do wymogów rynku i zapewnienia naszym absolwentom większej przewagi konkurencyjnej na rynku pracy.”* Cel ten nie znajduje potwierdzenia w aktywnościach podejmowanych przez ILSiT do roku 2018.

Na wydziale Filologicznym UG funkcjonuje Rada Pracodawców, której zadaniem jest opiniowanie programów studiów na Wydziale Filologicznym UG i założonych w nich efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz oczekiwanych od absolwentów wydziału kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych a także inicjowanie innych form współpracy z Wydziałem.

Podczas wizytacji na kierunku lingwistyka stosowana przedstawiciele władz instytutu nie potrafili wskazać jednoznacznych efektów funkcjonowania Rady Pracodawców przekładających się na program kształcenia, jego realizację, sposób, formę czy zakres organizowania praktyk zawodowych, ani przygotowania prac etapowych ,czy dyplomowych przez studentów. Ponadto dobór interesariuszy na poziomie wydziału nie odpowiada wprost potrzebom i specyfice kierunku. W spotkaniu z interesariuszami zewnętrznymi nie uczestniczył żaden przedstawiciel w/w Rady Pracodawców.

Przedstawiona dokumentacja dotycząca współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, efekty spotkań z władzami instytutu, kadra, przedstawicielką współpracującego podmiotu oraz

absolwentami dowodzi, że współpraca ta ogranicza się przede wszystkim do aktywności zawodowej pracowników dydaktycznych uczelni (np. prowadzenie seminariów metodyczno-dydaktycznych poświęconych tłumaczeniom pedagogicznym), aktywności naukowej związanej z prowadzonymi badaniami w placówkach oświaty oraz współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi, której celem jest rekrutacja na studia.

Ponadto uczelnia ma podpisane porozumienie z Universidade da Coruña obejmujące:

- wymiany studenckie oraz kadry naukowej, przedstawicieli organizacji studenckich;
- organizowanie szkoleń, kursów, konferencji itp.;
- ułatwienie i wspólną realizację działań badawczych;
- wzajemne wsparcie w promocji i rekrutacji.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na wizytowanym kierunku w praktyce dopiero jest uruchamiana. Świadczy o tym przedstawiona ZO tylko jedna umowa (02-2019) z podmiotem gospodarczym, w której określono zakres współpracy obejmujący:

- prowadzenie przez pracowników podmiotu pojedynczych zajęć warsztatów i/lub prelekcji dla wszystkich zainteresowanych studentów Instytutu Lingwistyki Stosowanej i Translatoryki na terenie Uniwersytetu Gdańskiego;
- organizowania przez podmiot wizyt studentów UG w oddziale firmy;
- umożliwienie przez podmiot odbywania staży/praktyk w oddziale podmiotu w Gdańsku;
- informowanie przez podmiot o wolnych miejscach pracy z oddziale w Gdańsku.

Niewielki zakres obecnej współpracy potwierdza również fakt, że na spotkaniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego obecna była tylko jedna osoba, przedstawicielka wyżej wspomnianego podmiotu.

Ponadto udostępniona dokumentacja zawierała jeden list intencyjny zawierający wyrażenie woli współpracy między Instytutem Lingwistyki Stosowanej i Translatoryki Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego a podmiotem gospodarczym działającym w branżach związanych z produkcją i dystrybucją suplementów diety, kosmetyków oraz naturalnych preparatów roślinnych. Istotne jest, że zakres listu intencyjnego obejmuje:

- uczestnictwo studentów w pracach związanych z wyszukiwaniem najnowszych doniesień naukowych związanych z produkcją suplementów diety w międzynarodowych bazach danych;
- uczestnictwo studentów w obsłudze partnerów zagranicznych Firmy oraz pomocy w tłumaczeniu korespondencji biznesowej;

- konsultacje w zakresie udoskonalania treści kształcenia na kierunku studiów prowadzonym w Instytucie celem wzrostu kompetencji absolwentów Instytutu na rynku pracy;
- przyjmowania studentów Instytutu na bezpłatne praktyki i staże zawodowe oraz prace studialne związane z wykonywaniem prac dyplomowych.

Ze względu na datę podpisania listu (15-10-2018) działania odnoszące się przede wszystkim do trzeciego punktu nie zostały podjęte.

Okazją do niesformalizowanej współpracy jest organizowane co roku święto wydziału, na które zapraszani są również interesariusze, absolwenci, byli i obecni pracownicy uczelni. Zespół oceniający nie otrzymał jednak informacji, czy efekty tych spotkań przełożyły się na działania mające na celu podnoszenie jakości kształcenia na kierunku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Ze względu na zmiany w władzach Instytutu oraz prawne związane z reformą szkolnictwa wyższego, a przede wszystkim zaangażowanie, proaktywną postawę i gotowość do działań na rzecz podnoszenia jakości kształcenia w powiązaniu ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym ze strony kadry zarządczej i dydaktycznej nie można wystawić kierunkowi w niniejszym kryterium oceny negatywnej. Podkreślić należy jednak, że zaniechanie działań rozwojowych lub realizacji ich w obecnym zakresie istotnie ogranicza perspektywy rozwoju kierunku. Dotychczasowe zaniedbania w realizacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wynikały z braku spójnej koncepcji kształcenia uwzględniającej rzeczywiste i pełne zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych na rzecz podnoszenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

O obniżonej ocenie w niniejszym kryterium zadecydowały następujące przesłanki takie jak:

1. brak lub podjęcie współpracy z niewielką liczbą podmiotów;
2. brak realnych działań przekładających się na doskonalenie programu kształcenia, metod, form, zakresu kształcenia, miejsc praktyk, zdobywanie dodatkowych kompetencji przez studentów;
3. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ograniczona do realizacji praktyk, których stopień kontroli oraz weryfikacja efektów kształcenia jest niewystarczająca;
4. brak działań realizowanych we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, umożliwiających studentom rozwijanie kompetencji językowych i umiejętności translatorskich oraz badawczych;
5. brak pomysłu i koncepcji rozwoju kierunku we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;

Niewątpliwie do mocnych stron kierunku należy kadra dydaktyczna oraz zarządzająca nastawiona na rozwój kierunku, dostrzegająca potencjał kierunku oraz studentów, świadoma szans wynikających z unikatowej kombinacji kompetencji językowych oraz lokalizacji umożliwiającej nawiązywanie kontaktów i realizację współpracy z renomowanymi firmami, dającymi studentom szansę zdobycia kompetencji zawodowych i społecznych.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. przeprowadzić analizy dobrych praktyk współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmującej zarówno kierunki o podobnej specyfice, jak i najlepsze praktyki bez względu na kierunek;
2. opracować koncepcję współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wspólnie z jego przedstawicielami, która będzie spójna z koncepcją kształcenia na kierunku i zakładanymi efektami kształcenia;
3. intensyfikować i finalizować działania mające na celu nawiązanie współpracy z podmiotami gospodarczymi i instytucjami.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Proces kształcenia realizowany na kierunku lingwistyka stosowana w szczególnym wymiarze powinien uwzględniać aspekty międzynarodowe i międzykulturowe, a prowadząca go jednostka powinna angażować się w różnego rodzaju międzynarodowe i międzyinstytucjonalne kooperacje.

Kształcenie wielojęzyczne i międzykulturowe studentów kierunku lingwistyka stosowana Wydział Filologiczny powinien zaliczać do zadań priorytetowych i podejmować działania dążące do zwiększenia mobilności studentów w ramach międzynarodowej wymiany międzyuczelnianej, przede wszystkim w ramach programu Erasmus+. W jednostce prowadzącej oceniany kierunek działa wprawdzie program wymiany Erasmus+, lecz jego zakres nie jest wystarczający dla zapewnienia międzynarodowego wymiaru kształcenia na wizytowanym kierunku. UG ma podpisane 4 umowy z uczelniami zagranicznymi (Niemcy, Słowacja), na których studenci kierunku lingwistyka stosowana mogą kontynuować studia. W ramach programu Erasmus+ realizowane są różne typy mobilności: wyjazdy studentów (5-6 osób w

ciągu roku) oraz wyjazdy pracowników (w miarę możliwości finansowych Uczelni). Ogólnie nie są to jednak zakres satysfakcjonujący. Brak informacji o zajęciach gościnnych przeprowadzonych (w ramach wymiany) przez pracowników uczelni partnerskich. W roku 2016 we współpracy z Ambasadą Irlandii w Warszawie zorganizowany został wykład gościnny pracownika Waterford Regional Technical College w Irlandii.

Szczegółowe zasady kwalifikacji na wyjazdy w ramach programu Erasmus+ dostępne są na stronie internetowej uczelni. Proces rekrutacyjny jest przejrzysty i upubliczniony, a zasady rekrutacji dostępne online. W procesie rekrutacyjnym kryteriami kwalifikacji jest znajomość języka wykładowego wybranej uczelni w stopniu umożliwiającym uczestniczenie i zaliczenie zajęć, a także wyniki w nauce. Procesem rekrutacji kandydatów zajmują się Sekcja Wymiany Zagranicznej Studentów, która udziela również niezbędnych informacji oraz wsparcia merytorycznego i organizacyjnego studentom ubiegającym się o udział w wymianie. Na Wydziale Filologicznym funkcjonują również Koordynatorzy Programu Erasmus+, do których zadań również należy wsparcie studentów ubiegających się o udział w wymianie. Efekty kształcenia osiągnęte za granicą są uznawane przez Wydział. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci pozytywnie ocenili dostępność i przystępność informacji dotyczących programu Erasmus+. Studenci wyrazili jednak opinię, że oferta wyjazdów nie spełnia ich oczekiwań, ponieważ do wyboru są tylko 4 uczelnie partnerskie w 2 krajach.

Ważnym punktem przyjętej w rok 2013 Strategii rozwoju Wydziału Filologicznego jest *„Internacjonalizacja kształcenia poprzez zwiększenie liczby współpracujących z nami uczelni zagranicznych w zakresie kształcenia studentów na wszystkich poziomach (praktyki studenckie i doktoranckie, praktyki językowe), krótkoterminowe wymiany kadry naukowej, wspólne kształcenie i dyplomy (lub podwójne dyplomy) na poziomie magisterskim i doktorskim, wspólnym promotorstwo oraz podwójne dyplomy doktorskie”*. Żadna z wymienionych aktywności nie odnosi się w pełni do ILSiT. Dotychczasowe kontakty międzynarodowe pracowników ILSiT mają charakter raczej indywidualny, nie są to przykłady sformalizowanej współpracy między instytucjami, która byłaby ukierunkowana na wymianę studentów i pracowników oraz udział w międzynarodowej komunikacji naukowej. Diagnozę tę potwierdza niejako brak informacji o współpracy międzynarodowej ILSiT na stronie internetowej Wydziału Filologicznego (inne jednostki WF – ich partnerzy i aktywności – zostały wymienione). Nie można także wskazać na bezpośrednie wykorzystanie wzorców międzynarodowych w doskonaleniu koncepcji i programu kształcenia. Brak także przejawów współpracy np. z takimi instytucjami jak Niemiecka Centrala Wymiany Akademickiej (DAAD), Austriacka Centrala Wymiany Akademickiej (OeAD) lub Austriackie Forum Kultury, która przyczyniłaby się do poszerzenia oferty stypendialnej. Należy

podkreślić, że w międzynarodowej przestrzeni naukowej większą aktywnością wykazują się pracownicy sekcji języka angielskiego.

Zdecydowanie pozytywnym przykładem realizacji procesu umiędzynarodowienia jest podjęta w roku 2016 współpraca z grupą badawczą afiliowaną przy Syddansk Universitet w Odense. Jej efektem była m.in. wizyta kierownika zespołu badawczego, który przeprowadził zajęcia warsztatowe dla studentów ILSiT. Wyniki badań dotyczących języka w interakcji – głównego obszaru zainteresowań naukowych wspomnianego zespołu – bez wątpienia powinny być implementowane do programu kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana. Wymianie doświadczeń dydaktycznych może służyć także nawiązana w roku 2017 współpraca z Technische Universität Braunschweig (Instytut Anglistyki i Amerykanistyki). Do zwiększenia stopnia internacjonalizacji kształcenia w ILSiT może przyczynić się także współpraca z Universidad Las Palmas de Gran Canaria w zakresie nauki języków specjalistycznych. Dzięki tej współpracy pracownik ILSiT został członkiem rady naukowej czasopisma *Glottodidactica* oraz recenzentem czasopisma hiszpańskiego z listy A: *Revista Española de Lingüística Aplicada/Spanish Journal of Applied Linguistics* RESLA-17029). O ile wskazany zakres zadań może sprzyjać podnoszeniu jakości kształcenia, o tyle fakt ścisłej współpracy z uniwersytetem hiszpańskim ma ograniczoną przydatność dla studentów lingwistyki stosowanej zdobywających kompetencje językowe w językach angielskim i niemieckim, a nauka hiszpańskiego nie jest obowiązkowa.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kryterium umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest spełnione w ocenie ZO PKA w stopniu zadowalającym. Ocenę tę uzasadniają następujące przesłanki:

1. w ograniczonym stopniu realizacja strategii rozwoju WF;
2. brak wykorzystania przez jednostkę wzorców międzynarodowych w projektowaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia;
3. w minionym okresie ILSiT nie prowadził wystarczająco intensywnej współpracy międzynarodowej, którą nakazywałaby językowa specyfika kierunku.
4. 4.zakres wymiany w ramach programu Erasmus+ nie jest wystarczający, bowiem w ramach programu w ILSiT nie podjęli studiów studenci zagraniczni;
5. 5. w opinii studentów oferta wyjazdów zagranicznych jest niewystarczająca (do wyboru są tylko 4 uczelnie partnerskie w 2 krajach).

Za pozytywne działania należy uznać podejmowanie nowych wyzwań i współpracy z zagranicznymi ośrodkami akademickimi jak np. współpraca z grupą badawczą afiliowaną przy Syddansk Universitet w Odense.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. z realizować cele sformułowane w Strategii rozwoju Wydziału Filologicznego odnoszące się do kwestii umiędzynarodowienia procesu kształcenia;
2. nawiązać nową i zintensyfikowaną współpracę z międzynarodowymi instytucjami naukowymi i dydaktycznymi;
3. zaimplementować wyniki badań/współpracy z partnerami zagranicznymi do programów kształcenia na studiach I i II stopnia;
4. wzmocnić funkcjonowanie systemu wspierania mobilności międzynarodowej studentów i pracowników, np. przez poszerzenie oferty w ramach programu Erasmus+, organizowanie grupowych i indywidualnych wizyt studyjnych, tworzenie programów wymiany z uczelniami partnerskimi, organizowanie szkół letnich itp..

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Bazę naukowo-dydaktyczną Instytutu Lingwistyki Stosowanej i Translatoryki (ILSiT) stanowią pomieszczenia znajdujące się w nowoczesnym (do użytku oddany w 2014 r.), pięciokondygnacyjnym budynku Wydziału Filologicznego (Neofilologia) przy ul. Wita Stwosza 51. Budynek cechuje wysoka funkcjonalność. Pomieszczenia rozplanowane są w sposób przemyślany: część dydaktyczna została oddzielona od części, w której znajdują się pomieszczenia pracowników, co w znacznym stopniu ułatwia orientację w przestrzeni. Ponadto na parterze budynku mieszczą się: Biblioteka Neofilologiczna wraz z czytelnią, dziekanat główny wraz z biurami dziekana i prodziekanów oraz dziekanat kierunkowy obsługujący studentów kierunku lingwistyka stosowana. Dzięki temu mogą oni zaoszczędzić czas potrzebny na realizację spraw formalnych. Jest to także istotne dla studentów z niepełnosprawnościami.

Przy głównych wejściach znajdują się obszerne szatnie dla studentów, co jest szczególnie ważne w okresie jesienno-zimowym (swoją odzież wierzchnią studenci pozostawiają tutaj, a nie w salach zajęciowych). W holu budynku, w którym odbywają się zajęcia, znajdują się wygodne kanapy i stolik, regał na książki i czasopisma oraz półeczka z miejscem na czajnik, kubki i herbatę. Tego typu miejsca bez wątpienia wpływają na komfort studiowania: umożliwiają studentom spotkania i relaks w przerwie między zajęciami. Na terenie budynku funkcjonują także dwie placówki gastronomiczne.

Budynek Wydziału Filologicznego (Neofilologia) objęty jest zasięgiem bezpiecznej łączności bezprzewodowej (sieci internetowej) eduroam, dzięki czemu studenci i wykładowcy mogą bez przeszkód korzystać z zasobów internetowych, niezależnie od możliwości dostępu do stacjonarnych stanowisk komputerowych. Bez wątpienia fakt ten może pozytywnie wpływać na zwiększenie stopnia efektywności i atrakcyjności prowadzonych zajęć. Dodatkowo możliwa jest w ten sposób wspólna praca grupy ćwiczeniowej lub wykładowej oraz wykładowcy w sieci internetowej, na przykład na wspólnym dokumencie, w aplikacji lub programie komputerowym wspomagającym merytorycznie i praktycznie treści dydaktyczne. Poprzez Portal Edukacyjny UG, którego działanie wspiera platforma Moodle, odbywa się obsługa większości spraw administracyjnych związanych z przebiegiem studiów oraz spraw pracowniczych.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone na ocenianym kierunku mogą być realizowane w 70 salach różnego rodzaju i z różnym wyposażeniem. Zgodnie z przekazanymi informacjami poszczególne sale są przydzielane i udostępniane przez administrację budynku w zależności od potrzeb danego kierunku i odpowiednio do liczby studentów na danym roku. Uwzględniane są także charakter i typ zajęć dydaktycznych. Należy przy tym zwrócić uwagę na fakt, że niektóre pomieszczenia, np. sala teatralna wyposażona w 8 stanowisk (4 kabiny) do tłumaczeń symultanicznych, są dostępne dla pracowników i studentów ocenianego kierunku w ograniczonym zakresie, gdyż korzystają z niej wszystkie jednostki Wydziału Filologicznego (konieczne są wcześniejsze rezerwacje). Według informacji przekazanych w trakcie wizytacji zajęcia tłumaczeniowe w warunkach, które imitują realia pracy tłumacza symultanicznego (kabinowego), odbywali do tej pory wyłącznie studenci w zakresie języka angielskiego.

W celu realizacji procesu kształcenia oceniany kierunek dysponuje na wyłączność sześcioma salami o numerach 164, 165, 258, 261, 266, 268. Mieszczą się one na pierwszym i drugim piętrze, czyli na tych samych kondygnacjach, na których rozlokowane są gabinety pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych. Ułatwia i usprawnia to możliwości kontaktu studentów z pracownikami. Do realizacji procesu kształcenia mogą być ponadto wykorzystywane cztery aule wyposażone w sprzęt multimedialny (każda dla ponad 100

słuchaczy) oraz dwie w pełni wyposażone sale komputerowe dla 25 osób, w których wszystkie stacjonarne stanowiska komputerowe mają stałe połączenie do Internetu w sieci Uniwersytetu Gdańskiego za pomocą kabla sieciowego Lan Ethernet, a komputer prowadzącego podłączony jest do jednego lub dwóch rzutników. Sale komputerowe dodatkowo wyposażone są w tablicę interaktywną (zsynchronizowaną z rzutnikiem multimedialnym) oraz ekran projekcyjny rozwijany za pomocą panelu elektronicznego mieszczącego się na biurku prowadzącego zajęcia. Tego typu systemy elektroniczne zdecydowanie pozytywnie wpływają na podniesienie jakości oraz atrakcyjności procesu dydaktycznego. Jednak warunkiem koniecznym jest ich sprawność. W trakcie wizytacji infrastruktury naukowo-dydaktycznej pracownicy obsługi technicznej poinformowali, że przez dłuższy okres czasu nie można było wykorzystywać możliwości technicznych sal z powodu awarii systemu Windows.

Istotnym elementem infrastruktury w kształceniu językowym oraz w wypracowywaniu kompetencji tłumaczeniowych są dwa laboratoria językowe wyposażone w system SANAKO, którego funkcje znacznie poszerzają możliwości szkolenia językowego i treningu eksperckich umiejętności użytkowych (tłumaczeń) oraz umożliwiają zarządzanie grupą uczących się. Pracownicy ILSiT zostali przeszkoleni do obsługi tego systemu. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili opinię, że Wydział nie wykorzystuje w pełni potencjału infrastruktury w procesie kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana. Tylko niewielka liczba zajęć odbywa się w specjalistycznych pracowniach, z kabin do tłumaczeń symultanicznych studenci mają możliwość skorzystania dopiero na studiach II stopnia. Osoby obecne na spotkaniu pokreśliły, że zdecydowanie większa liczba godzin dydaktycznych powinna odbywać się w pracowniach z wykorzystaniem dostępnego sprzętu i oprogramowania.

Ponadto ILSiT może korzystać z 9 sal wykładowych (dla grup od 48 do 66 osób) z wyposażeniem multimedialnym, 16 sal ćwiczeniowych (dla grup od 21 do 36 osób) z wyposażeniem multimedialnym, 6 sal ćwiczeniowych (dla grup od 28 do 30 osób) wyposażonych w tablice multimedialne oraz 25 sal ćwiczeniowych (dla grup od 18 do 36 osób). Przydział sal jest dostosowany do wielkości grupy studentów oraz rodzaju planowanych zajęć na ocenianym kierunku.

Pracownicy ILSiT korzystają z dziewięciu gabinetów do pracy własnej i z możliwością przyjmowania studentów podczas dyżurów i konsultacji. Do dyspozycji wszystkich pracowników Instytutu jest maszyna kserograficzna z opcją drukowania dokumentów po podłączeniu urządzenia przenośnego lub urządzenia pamięci zewnętrznej. Daje to okazję do przygotowania potrzebnych materiałów papierowych na zajęcia samodzielnie i bez potrzeby

zlecenia tego pracowni technicznej, co zdecydowanie ułatwia pracę. Podczas spotkania z ZO PKA pracownicy wyrazili zadowolenie z istniejących warunków pracy.

Budynek, w którym swoją siedzibę ma ILSiT, posiada infrastrukturę przyjazną dla osób z niepełnosprawnościami w wymiarze architektonicznym i organizacyjnym (brak barier w dostępie do sal dydaktycznych i zaplecza sanitarnego): osoby z niepełnosprawnością ruchową mogą bez przeszkód poruszać się po budynku korzystając z wind, w których emitowane są informacje głosowe, i równych nawierzchni. Dla osób niedosłyszących przewidziane są sale ze specjalnym wyposażeniem umożliwiającym przekazywanie sygnału dźwiękowego, emitowanego przez wykładowcę, bezpośrednio do słuchawki odbiorcy. Osoby niedowidzące mogą swobodnie poruszać się po budynku, gdyż każda sala i gabinet opisane są przy pomocy alfabetu Braille'a, to samo dotyczy tablic informacyjnych, które znajdują się na każdym piętrze budynku przy windach.

Także budynek Biblioteki Głównej UG jest w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (windy, toalety, podjazdy dla wózków inwalidzkich). W windach dostępna jest również informacja głosowa. W Bibliotece Głównej dostępne są:

- stanowiska komputerowe przeznaczone dla osób niewidomych i słabo widzących (komputer z linijką brajlowską, programem udźwiękawiającym system operacyjny Jaws for Windows, programem powiększającym Magic, skanerem A4 i programem OCR), dwa stanowiska wyposażone są w 88-znakowy monitor brajlowski „Handy Tech Modular Evolution”. W pracowni (dostęp od poniedziałku do piątku oraz w niektóre soboty) znajdują się również dwie drukarki brajlowskie: „Index Everest” i „Tiger”, monitor dotykowy „DotView2” oraz notatniki brajlowskie „PAC Mate”;
- powiększalniki optyczne ClearView+ (52-krotne powiększenie i opcja zmiany koloru - tło/tekst).

Czytelnicy z niepełnosprawnościami mają zwiększony limit wypożyczanych książek do 10 tytułów na okres 4 miesięcy z możliwością dokonania dwukrotnej prolongaty na okres dwóch miesięcy. Ponadto dla studentów i pracowników UG, którzy w związku z niepełnosprawnościami mają trudności z czytaniem, usługi adaptacji materiałów dydaktycznych świadczy Pracownia Usług Cyfryzacyjnych. Dzięki wykorzystaniu kompensujących pomocy technicznych i technologicznych trudności te mogą zostać zminimalizowane.

Jak już wspomniano, Uniwersytet Gdański oferuje szeroki dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnych, które w znacznym stopniu wykorzystywane są w procesie kształcenia, w badaniach oraz w komunikacji naukowej. Uczelnia zapewnia bezprzewodowy dostęp do Internetu na terenie całego Bałtyckiego Kampusu Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku Oliwie.

Z komputerów stacjonarnych z dostępem do Internetu studenci mogą korzystać m.in. w Bibliotece Głównej, Bibliotece Humanistycznej i Bibliotece Neofilologicznej.

Na ocenianym kierunku nie jest prowadzone kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W ILSiT stosuje się elektroniczną dystrybucję materiałów do zajęć, na co pozwala platforma edukacyjna UG. W każdym roku akademickim studenci Wydziału Filologicznego, w tym studenci kierunku lingwistyka stosowana, poza zajęciami obligatoryjnymi mogą korzystać z internetowej, fakultatywnej oferty kształcenia e-learning i interdyscyplinarnych wykładów wydziałowych. Kursy e-learningowe dostępne są na Portalu Edukacyjnym UG.

7.2

Uczelniany system biblioteczno-informacyjny (<https://www.bg.ug.edu.pl/>) jest bardzo dobrze rozwinięty. Tworzą go Biblioteka Główna Uniwersytetu Gdańskiego oraz siedem bibliotek specjalistycznych. Zbiory bibliotek specjalistycznych obejmują księgozbiór dostosowany do potrzeb dydaktycznych wydziałów UG, przy których biblioteki funkcjonują. Biblioteka Główna posiada 2 wypożyczalnie i 6 czytelni z 560 miejscami dla czytelników, w tym 170 stanowisk komputerowych. Biblioteka Humanistyczna posiada 36 miejsc czytelniczych, Biblioteka Neofilologiczna dysponuje 70 miejscami czytelniczymi.

Studenci i pracownicy ILSiT mają nieograniczony dostęp do zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Gdańskiego (BUG), w tym zbiorów Biblioteki Humanistycznej i Biblioteki Neofilologicznej. Wszystkie filie biblioteki są zaopatrzone w stanowiska komputerowe, działa w nich bezprzewodowy Internet. Biblioteka Główna otwarta jest codziennie od godz. 8.00 do 20.00, a w czasie trwania sesji egzaminacyjnej co najmniej do godziny 21.00. Biblioteka Główna dysponuje pokojami pracy indywidualnej oraz pokojami pracy grupowej, które przede wszystkim przeznaczone są na prowadzenie działalności dydaktycznej. Większość zbiorów w Bibliotece Głównej UG uporządkowana jest według klasyfikacji rzeczowej i udostępniana w wolnym dostępie.

Zasoby BUG obejmują 1.636.004 woluminów/jednostek, w tym 1.105.567 woluminów to książki, a 345.409 to czasopisma (dane z dn. 31.12.2017). Tak bogaty księgozbiór sytuuje Bibliotekę Uniwersytetu Gdańskiego wysoko pośród bibliotek naukowych szkół wyższych w Polsce. W Bibliotece Głównej w tzw. wolnym dostępie znajduje się ok. 544.000 woluminów książek oraz ok. 181.000 woluminów czasopism. BUG udostępnia 19.591 tytułów czasopism w wersji drukowanej. Księgozbiór Biblioteki Humanistycznej liczy ponad 81.000 woluminów. Biblioteka Neofilologiczna posiada księgozbiór liczący ponad 61.000 woluminów książek i 1160

woluminów czasopism. Sam księgozbiór literaturoznawczy i językoznawczy liczy w sumie ok. 130 000 woluminów. Całkowity księgozbiór kierunku lingwistyka stosowana liczy 12.095 woluminów, przy czym 1994 z nich tworzą zasoby biblioteki specjalistycznej przeznaczone dla kierunku. Biblioteka Neofilologiczna dysponuje ponadto zasobami kierunków filologia angielska (19.990) i filologia germańska (9716), z których także mogą korzystać studenci ocenianego kierunku. Zbiory ułożone są w układzie przedmiotowym, zaś w obrębie działu uszeregowane alfabetycznie. Katalog online wykazuje ok. 90% książek (egzemplarze) i ok. 95, 5% czasopism (tytuły) ze zbiorów Biblioteki UG. Podczas spotkania z ZO PKA pracownicy ILSiT nie zgłaszali zastrzeżeń odnośnie liczebności i jakości zasobów bibliotecznych.

Poprzez system Biblioteki Głównej UG dostępnych jest wiele licencjonowanych serwisów elektronicznych (82 bazy danych). 31 baz powiązanych jest z dyscypliną *językoznawstwo*. Oferują one dostęp do pełnotekstowych książek, pełnotekstowych czasopism naukowych, czasopism elektronicznych, wersji online encyklopedii, podręczników, abstraktów materiałów konferencyjnych, danych bibliograficznych itp. BUG oferuje w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki dostęp do baz objętych licencją narodową, w tym tak renomowanych jak: EBSCO, Nature, Science, Science Direct, SpringerLink, Wiley-Blackwell, Web of Knowledge, SCOPUS. Zasoby elektroniczne dostępne są w sieci uniwersyteckiej lub z komputerów domowych poprzez usługę VPN.

Sprzęt udostępniany w Bibliotekach to nie tylko stanowiska komputerowe, ale także kserokopiarki i drukarki, skanery, powiększalniki stacjonarne ekranowe dla słabowidzących oraz urządzenia elektroniczne iLiad (e-czytniki). Elektroniczna legitymacja studencka jest jednocześnie kartą biblioteczną działającą we wszystkich filiach bibliotecznych.

Oprócz zasobów ogólnouniwersyteckich na Wydziale Filologicznym dostępna jest biblioteka podręczna, której część stanowią zasoby własne ILSiT. Po przeniesieniu jednostki do budynku Neofilologii zasoby biblioteczne zostały podzielone według dyscyplin oraz specjalności. W tym podręcznym zbiorze znajdują się podstawowe publikacje wykorzystywane do zajęć. Wszystkie pozycje literatury przedmiotu ujęte w sylabusach są dostępne także w czytelnich i wypożyczalniach BUG, a także w Internecie. Biblioteka Neofilologiczna jest dobrze przygotowana do obsługi studentów oraz pracowników i w pełni zapewnia im informację, jak również pomoc w korzystaniu z księgozbioru.

Należy ponadto zwrócić uwagę na istotną (oprócz działalności biblioteczno-informacyjnej) kulturotwórczą rolę Biblioteki Głównej oraz bibliotek specjalistycznych. Tylko w roku 2017 Biblioteka Neofilologiczna zorganizowała następujące wystawy: Nikt nie rodzi się kobietą – o Simone de Beauvoir, Finlandia w obiektywie – fotograficzne prezentacje pracowników i

studentów Skandynawistyki UG (wystawa towarzyszyła obchodom Dnia Skandynawisty w ramach dni otwartych Wydziału Filologicznego), GG na UG. Spotkania z Günterem Grassem na Uniwersytecie Gdańskim (ekspozycja ta była częścią programu oficjalnych obchodów jubileuszu urodzin artysty w Gdańsku, zorganizowaną wspólnie z Biblioteką Humanistyczną), Itsenäisyypäivä – stulecie niepodległości Finlandii (wystawa przygotowana w ramach 2. edycji festiwalu kultury nordyckiej Nordic Focus Festival).

Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie zaopiniowali dostępność rekomendowanych przez nauczycieli akademickich pozycji oraz godziny otwarcia bibliotek, które w opinii studentów są dostosowane do ich potrzeb.

7.3

Obecny stan bazy dydaktycznej i naukowej Wydziału Filologicznego, w tym Instytutu Lingwistyki Stosowanej i Translatoryki, nie wymaga większych prac rozwojowych. Wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne są nowoczesne, a zasoby biblioteczne systematycznie powiększane względnie uzupełniane na wniosek pracowników. Pomimo tego baza dydaktyczna i naukowa jest regularnie monitorowana, chociaż nie jest prowadzona pełna analiza potrzeb studentów w tym zakresie. Studenci mają możliwość oceny infrastruktury uczelni w ramach Ankiety studenckiej oceniającej zajęcia, która zawiera pytanie dotyczące warunków prowadzenie zajęć (warunki lokalowe/dostępność sprzętu). Studenci mogą także zgłaszać ewentualne uwagi do Władz Wydziału oraz do Rady Wydziałowego Samorządu Studentów WF UG. Natomiast nauczyciele pracujący w jednostce prowadzącej oceniany kierunek nie mają możliwości dokonywania oceny zasobów infrastruktury oraz środków wsparcia w sposób sformalizowany, np. za pomocą ankiet.

Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego udoskonala system biblioteczno-informacyjny między innymi poprzez pozyskiwanie dostępów testowych do pojawiających się na rynku nowych baz danych. Pracownicy i studenci są informowani o możliwości testowania oraz zachęceni do korzystania i wyrażania opinii o przydatności danej bazy. Kolejnym krokiem jest analiza wyników testowania, służąca do podejmowania decyzji o ewentualnym zakupie bazy. W 2017 r. testowano następujące bazy: -PsycBooks, PsycTests, Psychology Database, InteLex Collections of Part Masters.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Baza dydaktyczna i naukowa budynku Wydziału Filologicznego (Neofilologia) w pełni odpowiada potrzebom Instytutu Lingwistyki Stosowanej i Translatoryki w zakresie komfortu i skuteczności pracy dydaktycznej i naukowej. Swoimi rozmiarami dostosowana jest do liczby studentów. Dzięki swej kompleksowości i nowoczesności w pełni umożliwia realizację procesu kształcenia i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia/uczenia się, w tym w szczególności w zakresie przygotowania do badań naukowych na studiach I stopnia i uczestniczenia w tych badaniach na studiach II stopnia. Baza ta zapewnia możliwość prowadzenia badań naukowych w dziedzinie nauki oraz dyscyplinach naukowych związanych z wizytowanym kierunkiem. Spełnia także wymogi przepisów dotyczących bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia. Potrzeby studentów odnośnie dostępności aparatury i materiałów dydaktycznych, które wynikają z konieczności wykonywania przez nich zadań ujętych w programie studiów w ramach pracy własnej, są w pełni zaspokojone. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa budynku Wydziału Filologicznego (Neofilologia) jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i umożliwia im pełny udział w procesie kształcenia i w prowadzeniu działalności naukowej.

Wszystkie wizytowane pomieszczenia i ich wyposażenie spełniają w najwyższym stopniu zarówno potrzeby badawcze pracowników, jak i dydaktyczne studentów. Należy wysoko ocenić liczbę i jakość sprzętu, który mogą wykorzystywać w procesie dydaktycznym i w badaniach naukowych pracownicy ILSiT. Umożliwia on kształcenie językowe oraz przygotowanie do wykonywania zawodu tłumacza (w tym tłumacza konsekutywnego/symultanicznego) zgodnie z najwyższymi standardami.

Bogate zasoby biblioteczne, do których zainteresowani mają zapewniony szeroki i swobodny dostęp, a także komfortowe warunki korzystania z nich na miejscu i/lub przez Internet, są czynnikami świadczącymi o zapewnieniu przez Uniwersytet Gdański optymalnych warunków pracy i studiowania. Uczelniany system biblioteczno-informacyjny umożliwia dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana, a także badań prowadzonych w dziedzinach nauki oraz dyscyplinach naukowych związanych z tym kierunkiem (w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach przedmiotów). Zakres tematyczny oraz zasięg językowy zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych odpowiada potrzebom wynikającym z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, w tym w szczególności osiągnięcia efektów kształcenia,

mających na celu przygotowanie studentów do prowadzenia badań na I stopniu studiów i zapewnienie im udziału w badaniach na II stopniu studiów. Wielkość zasobów bibliotecznych dostosowana jest do liczebności studentów na ocenianym kierunku oraz planów jego rozwoju. Biblioteki Uniwersytetu Gdańskiego umożliwiają korzystanie ze swoich zasobów osobom z niepełnosprawnością, również osobom niedowidzącym.

ILSiT nie prowadzi wprawdzie zajęć e-learningowych, ale umożliwia studentom kontakt z pracownikami w celu przekazywania koniecznych informacji oraz materiałów do zajęć.

Zauważonym mankamentem w realizacji procesu kształcenia na wizytowanym kierunku jest niewystarczające i również mało satysfakcjonujące dla studentów wykorzystanie możliwości techniczno-technologicznych, które oferuje dostępna infrastruktura dydaktyczna i badawcza (częściowo może być to spowodowane awaryjnością sprzętów i/lub systemów). Należy uznać za fakt niekorzystny pominięcie w ocenie infrastruktury dydaktycznej kadr akademickiej.

Dobre praktyki

1. Udostępnienie studiującym estetycznej i wygodnej przestrzeni dla relaksu.
2. Dostęp dla pracowników i studentów (przez portal pracownika/studenta) do pakietu Office 365.

Zalecenia

Należy:

1. w pełnym stopniu wykorzystywać możliwości techniczno-technologicznych bazy dydaktycznej i naukowej w procesie kształcenia;
2. rozważyć zaproponowanie studentom w ramach zajęć e-learningowych przedmiotu, Metodologia i źródła informacji naukowej. Przygotowanie pracy magisterskiej, który w roku 2017 zrealizowany został przez pracowników biblioteki dla studentów Wydziału Ekonomicznego.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

- 8.1.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, iż w ich opinii system opieki, wsparcia i motywowania ze strony Uczelni jest oparty na zasadzie partnerstwa pomiędzy nauczycielami akademickimi a studentami. W tym kontekście wsparcie udzielane studentom w procesie uczenia się przez nauczycieli akademickich w powiązaniu z rozwijaniem ich samodzielności i stymulowaniem do pełnienia aktywnej roli w tym procesie, należy ocenić pozytywnie. Studenci kierunku lingwistyka stosowana mają możliwość odbywania konsultacji z nauczycielami akademickimi podczas wyznaczonych dyżurów oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Terminy konsultacji są dostosowane do potrzeb studentów stacjonarnych i niestacjonarnych. Godziny konsultacji są dostępne dla studentów online. Mają dostęp do dodatkowych materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych takich jak prezentacje, zadania i teksty. Nauczyciele akademicy udostępniają studentom materiały za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz poprzez Portal Studenta UG. Na pierwszych zajęciach kadra dydaktyczna przedstawia i omawia szczegółowo treści przedmiotu, formy jego zaliczenia w oparciu o opracowane karty przedmiotu.

Na Wydziale Filologicznym opiekę dydaktyczną sprawuje również Prodziekan ds. studenckich, który jest dostępny dla studentów podczas wyznaczonych dyżurów. Studenci mają możliwość zgłaszania ewentualnych problemów bezpośrednio do Prodziekana, a także za pośrednictwem członków Rady Wydziałowego Samorządu Studentów WF UG, którzy przekazują uwagi i opinie studentów do Władz Wydziału. Wszystkich niezbędnych informacji w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym udziela studentom dziekanat.

Studenci wysoko ocenili system obsługi administracyjnej na Wydziale. Podkreślali, iż pracownicy są właściwie przygotowani, a godziny pracy poszczególnych jednostek zostały dostosowane do ich potrzeb (zarówno studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych). Dodatkowym wsparciem i źródłem informacji (poza portalem studenta, który został negatywnie oceniony z uwagi na brak przejrzystości i precyzyjności zawartych tam informacji) dla studentów pozostaje opiekun roku odpowiedzialny za wprowadzanie ich w życie akademickie uczelni.

Interesującą formą realizowaną w instytucie jest program tutoringu (na Wydziale działa Centrum Tutoringu). Program tutoringu stwarza studentom możliwość uczestnictwa w indywidualnych zajęciach mających na celu rozwój ich zainteresowań naukowych. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli akademickich wybranych przez studentów. W ostatnich 3 latach w programie uczestniczyło ponad 40 studentów wizytowanego kierunku. Zainteresowanie jakim cieszy się program jest najlepszym dowodem wystawienia pozytywnej oceny ze strony studentów.

Na Wydziale Filologicznym funkcjonuje Rada Wydziałowego Samorządu Studentów WF UG, jej członkowie realizują projekty o charakterze integracyjno – rozrywkowym (m.in. połowinki), akcje charytatywne, a także uczestniczą w działaniach organów kolegiatny Wydziału. Przedstawiciele Samorządu obecni na spotkaniu z ZO przyznali, że mają zapewnione odpowiednie wsparcie ze strony uczelni. Mogą oni korzystać z infrastruktury Uniwersytetu (m.in. mają zapewnione biuro) oraz środki finansowe na swoją działalność.

Studenci kierunku lingwistyka stosowana mają również możliwości rozwijania swoich zainteresowań pozanaukowych. Na uczelni działa Międzynarodowa organizacja studencka AIESEC, Erasmus Student Network, a także Niezależne Zrzeszenie Studentów.

W określonych przypadkach studenci mogą realizować studia w trybie indywidualnym. Indywidualizacja procesu kształcenia ma na celu ułatwienie w łączeniu studiów na różnych kierunkach lub pracy zawodowej ze studiami, czy studiowania osobom z niepełnosprawnościami. Szczegółowe warunki i zasady indywidualizacji procesu kształcenia opisano w *Regulaminu Studiów*. W ramach indywidualnego planu studiów student uzyskuje zaliczenia i składa egzaminy w terminach indywidualnie ustalanych z prowadzącymi zajęcia w granicach danego roku akademickiego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dziekan na wniosek studenta może wyrazić zgodę na przeniesienie tych terminów na następny rok akademicki lub zwolnienie studenta z obowiązku uczestnictwa w zajęciach. Indywidualny program kształcenia polega na rozszerzeniu zakresu wiedzy w ramach studiowanego kierunku lub specjalności albo na zmianie profilu kształcenia, łączeniu dwóch lub więcej specjalności w obrębie jednego lub więcej kierunków, a także na udziale studenta w pracach badawczych. Podczas spotkania z ekspertami PKA studenci przyznali, że wiedzą o możliwości studiowania w ramach indywidualnego planu studiów i programu kształcenia.

Uczelnia posiada system adaptacji i wsparcia studentów z niepełnosprawnością. Pracownicy Biura ds. Osób Niepełnosprawnych UG starają się na bieżąco sprostać potrzebom osób z niepełnosprawnościami studiującymi na Uczelni. Studenci mają możliwość skorzystania m.in. z adaptacji materiałów dydaktycznych, asystenta, indywidualnego programu studiów, świadczeń materialnych, zajęć sportowo-rehabilitacyjnych, czy pomocy w ramach orientacji przestrzennej oraz korzystania z biblioteki. Podstawowym warunkiem wsparcia jest przedstawienie orzeczenia o niepełnosprawności osobom zajmującym się systemowym wsparciem osób z niepełnosprawnościami. Biuro prowadzi również pracownię tyfłotechnologiczną dla studentów niewidomych i niedowidzących oraz pracownię projektowania systemów wsparcia osób niepełnosprawnych i standaryzacji usług międzywydziałowych. Na Wydziale Filologicznym funkcjonuje także Pełnomocnik Dziekana

ds. Osób Niepełnosprawnych, do którego zadań należy wsparcie i pomoc studentom z niepełnosprawnościami na Wydziale. Należy podkreślić, że pracownicy Wydziału podchodzą indywidualnie do każdej osoby, która się do nich z głosi, wspólnie szukając możliwości likwidacji barier wynikających z niepełnosprawności.

Wdrożony system przyznawania pomocy materialnej jest przejrzysty i został pozytywnie zaopiniowany przez studentów i nie budzi zastrzeżeń. W opinii studentów system wsparcia materialnego funkcjonujący w jednostce został uznany jako czynnik motywujący studentów w procesie kształcenia. Nie zgłoszono uwag odnoszących się do sposobów informowania o możliwości pozyskania pomocy materialnej. W zakresie systemu opieki materialnej studenci mają możliwość skorzystania z różnych stypendiów - mogą ubiegać się m.in. stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora czy stypendium samorządowe, organizowane przez Marszałka Województwa Pomorskiego dla najlepszych studentów. Wnioski o przyznanie świadczeń materialnych rozpatruje Wydziałowa Komisja Stypendialna. W ramach wsparcia materialnego studenci mogą wnioskować o przyznanie wszystkich świadczeń wskazanych w art. 86 ust. 1 pkt 1–4, ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

W ramach wspierania mobilności krajowej studentów Uniwersytet Gdański uczestniczy w programach MOST. W ramach programu studenci mogą skorzystać z możliwości spędzenia jednego lub dwóch semestrów studiów w jednej z partnerskich uczelni w Polsce. W ostatnich 3 latach w programie uczestniczyło 2 studentów kierunku lingwistyka stosowana.

8.2.

Jednostka zapewnia studentom dostęp do aktualnych informacji o formach opieki i wsparcia za pośrednictwem strony internetowej, mediów społecznościowych, Portalu Studenta UG, a także poprzez tablice informacyjne. Jednak w opinii studentów kierunku, jak i ekspertów PKA Portal Studenta UG jest mało przejrzysty. W chwili obecnej prowadzone są już działania zmierzające do poprawy wzmocnienia przejrzystości stopnia komunikacji portalu.

Skuteczność systemu wsparcia dydaktycznego dla studentów jest systematycznie badana oraz w miarę możliwości uczelni udoskonalana. Wsparcie dydaktyczne jest przez studentów oceniane w ramach *Ankiety studenckiej oceniającej zajęcia*, w której kwestionariusz zawiera pytania dotyczące postawy prowadzącego wobec studentów oraz konsultacji. W ankiecie znajduje się również miejsce na dodatkowe uwagi i opinie studentów. Zagregowane wyniki ankiet są publicznie dostępne w Internecie. Skuteczność systemu wsparcia administracyjnego nie

jest badana w sposób sformalizowany, ale studenci mogą zgłaszać ewentualne uwagi za pośrednictwem Rady Wydziałowego Samorządu Studentów WF UG, a także bezpośrednio do Władz Wydziału. Uniwersytet Gdański nie bada również w sposób systemowy i sformalizowany problemów i potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Studenci z niepełnosprawnościami mogą zgłaszać ewentualne problemy do Pełnomocnika Dziekana ds. Osób Niepełnosprawnych oraz w Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych. Uczelnia na bieżąco reaguje na sugestie studentów i dostosowuje metody wsparcia do indywidualnych potrzeb danego studenta.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka zapewnia wsparcie w procesie kształcenia, które oparte jest o partnerstwo pomiędzy nauczycielami akademickimi a studentami. Zastrzeżeń nie budzi system opieki materialnej oraz wsparcia dla osób niepełnosprawnych. W ramach wsparcia naukowego studenci wizytowanego kierunku mają możliwość uczestnictwa m.in. w programie tutoringowym. Jednostka stara się zapewniać dostęp do aktualnych informacji o formach opieki i wsparcia studentów. Czytelność informacji zawartych w portalu studenta jednak nie spełnia oczekiwań studentów, co w efekcie przekłada się na obniżenie poziomu komunikacji ze studentami.

Władze Wydziału wspierają Radę Wydziałowego Samorządu Studentów WF UG, która realizuje projekty o charakterze integracyjno-rozrywkowym, akcje charytatywne, a także uczestniczy w działaniach organów kolegialny Wydziału.

Realizowany jest program MOST. Skuteczność systemu wsparcia dydaktycznego jest systematycznie badana w ramach prowadzonych na Wydziale ankiet. Badanie skuteczności systemu wsparcia administracyjnego dla studentów ma charakter niesformalizowany.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Należy:

1. umożliwić studentom ocenę obsługi administracyjnej w sposób sformalizowany;
2. zintensyfikować prace mające na celu modyfikację Portalu Studenta UG, tak by przekazywane za jego pośrednictwem informacje były bardziej przystępne dla studentów.

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności

Nie dotyczy; ocena jakości kształcenia na kierunku lingwistyka stosowana prowadzonym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia została przeprowadzona przez Polską Komisję Akredytacyjną po raz pierwszy.